

136 /
1992/2

საქართველოს საგარეო ურთიერთობები

მსოფლოდ წამება,
მსოფლოდ ტანჯვანი,
მძინვად ანსხუღი ტრემღის მარჯანი,
სახღი დამწვარი,
წყარო დამწრალი,
ხელში ჯვარი და მქერდში ხანჯალი

მინსო ართხელას,
ართხელას, ღმერთო,
საუგედურით არ დავმიკვანსია,
ოღონდ იმედის ვარსკვლავი ენთოს,
ტანჯვით ცხოვრება ჩვენი წანსია

580
136/2

თამაზ შილაძე
[სახეთი „კოლხური დიადემა“, № 13-14,
ნოემბერი, 1991 წალი]

მე შენი შემოქმედება, ჯემალ, სამოცდახუთი წიგნისაა. უფროდ ჩვენი ნიანგის ჩვეულებრივი მხატვრობისაა.

ნამდვილი დიდოსტატი ხარ ქართული კარიკატურის და შენი ნამუშევარი — სუჰველა — არის ქართული!

კირველი რანგის ოსტატი, გრანდო ქართული გრაფიკის, სამოცდად გადატვირთული გაქვს სამუშაო გრაფიკი!

შეჰქონე მრავალი შედეგები — გაქვს უთვალავი ფერიტა!.. სახელოვანი შვილი ხარ შენი მოგზაური ერისა!

ზეიმიტ ამოსვლასა და გაბრწყინებაში შენი მუხის დიდია ყვლილი „ცისკრის“ და ბატონი ვახტანგ ჭავჭავაძის!

ხარ უამრავი საბავშვო, სადიდო წიგნის მხატვარი, — იმ ვირტუოზულ მხატვრობას ქნულად უკომონე გადალი!

გაქვს ფართო დიაპაზონი და დიდი ეტუდიცია! იცი, ვინ რას წარმოადგანს! იცი, ვინ რისი ღირსია!

ხარ სატირიკოს-კუბლიცისტ-კამფლემბისტ-იუმორისტის და მაღლიანი სიტყვითაც შემართული ხარ ბრძოლისთვის!

კოლმედიკაშიც გაშუქებებს ჯომიკება ოქროსი! — იხილონ შენი ბრწყინვალე „ღია წერილი „კროკოდის“!

სულ ფხვით შემოიარე მთა-ბარი ჩვენი მამულის და ყველგან მიმოაფინე ნათელი მუხეჯემალური!

კრისტალურ-დიდსულოვანო, კოლორიტი ხარ თბილისის! შენთვის უცხოა ცინიზმი, ღმარქლი, ჭიკჭილი, ჭილიკი!..

სუჰველაფერში ნაღდი ხარ, გაჯაღლო ოქროს ნიჭი გაქვს! არსებობ კალმით ნახატი შვილებით — გოგო-ბიჭითა!..

ჯემალ, უბერო ჯენტლმენო, სფორუკოვარო რაინდო, შენს ხელში ჩვენი უურნალი სულ სხვა სხივებით აინთო!..

ხარ გამოფანა სიკეთის, გაბედულების, სიქველის და გაჭილდოებას ნიანგის ქება-დიდებას სიბელით!

P. S.

თუკი საშობლო არ გვეცვა კარტახად, სოდომ-გომორად, — ერთად აიღებ დაბრკვილ ორგაბ ხელფასს და ჰონორორას!

ზაურ გოლქვაძე.
მეგობრული შარში მწერალ
თენგიზ გომოლაძისა.

ჭიშკრები

— ვაიშე, დავიღუბე, მარა ჩენალი ძროხა აღარ მყავს!..
 — რა მოხდა, რა მოსუვიდა?
 — რომ ვაიგო, ერთი კილო ყველი 150 მანეთი გახდაო, თავი ჩამოიხრჩო..

თემა მ. მერაპვილიშვილისა

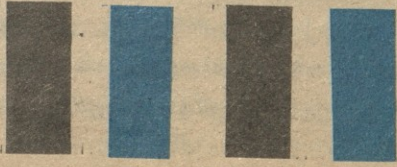
— თუ ძმა ხარ, გამიწმინდე ეს შარვალი, კარაქიანი პური დაჭედა ზედს..
 — შე კაცო, ახლა კაცს კარაქიანი პური გაუვარდება ხელიდან?!
 თემა შ. სინარულიძისა

ჭიშკრები

— რა მეშველება, არ ვიცი: ჩემმა ბიჭმა ხუთშვილიანი ქალი ითხოვა..
 — შენ რა ვიჭირს, ჩემო კარგო, ჩემმა ხუთნაქმარევი შეიერთოს..
 თემა შ. სინარულიძისა

2004

დიდი ხინ

„ილია იყო ქვეყნის კაცი!“ — ასე იწყებს თავის მოგონებას ილია ქავჭავაძეზე საგურამოელი გლეხი გიორგი ბედუაძე. „ქვეყნის გასწორება“ დიდი სატანჯველი და საზრუნავი იყო ქვეყნის კაცისთვის. „მაშ, როგორ უნდა გავსწორდეთ, თუ ჩვენი სიმრულე არ გვიცოდინება?“ — სვამდა კითხვას იგი და პასუხობდა: „ბოროტების ღვიარება ნაბეჯარი გასწორებაა“. მრუდის გასწორების საქმეში ილია დიდ როლს ანიჭებდა ჯანსაღ კრიტიკას, სატირისა და იუმორის „პირწვეტიან ეკალს“.

მშობელი ერის მოთაყვანეს აღონებდა „მამულის-ერთა“ უფრნალ „ცისკრის“ ჩამორჩენილობა ცხოვრებისაგან. „ცხოვრება წინ წასულა, — წერდა იგი, — ის კი უკან მისჩანჩალებს, როგორც ფეხმოტეხილი ცხვარი თავის ფარასა“. ილიას არ შეეძლო „პირიდან თაფლის დენა“. ამას გლახისა და მათხოვრის საქმედ თვლიდა იგი. უალაგო ქება ხომ ავადმყოფობად მიაჩნდა და პირდაპირ, დაუფარავად, არა გადაკვრით, არა ქვეტექსტით წერდა „ცისკრის“ პოეტებზე: „მოშეტებული შოლექსენი უკაცრაოდ არიან პოეზიაზედ... შეც იმითომ ესე პირდაპირ ვლაპარაკობ, რომ ვინც წინდაუხედავად ზღაჯნის, აღარა ზღაჯნოს, რადგანაც იგი თავისი ზღაჯნით ამდაბლებს ჩვენს ენას“. ილია კატეგორიული ტონით მიმართავდა მკლაბნელებს: „უნიჭონი ოთახითგან ფეხს ნუ გამოადგამენ გარეთ, ლიტერატურაში!“

განსაკუთრებით ძნელად ასატანად მიაჩნდა ილიას კაცის განდიდება, არაფერზე დაფუძნებული. თავისი ნათესავის ნინო ანდრონიკაშვილისადმი მიწერილ წერილში იგი წერდა: „ჩემის ფიქრით ქება-დიდება იმისთანა განძია, რომ ძალიან ძვირად და იშვიათად უნდა იხარჯებოდეს და თუ კაცი გაიმეტებს, იმოდენად უნდა, რომ ზედგამოტრიალი იყოს ქებულის ღირსებაზედ. უხსოფძვლო წუნს უფრო ადვილად შეიფერებს ადამიანი, ვიდრე უსაფუძვლო ქებას“.

საქართველოს ისტორიასა და ლიტერატურაში არალრმად ჩახედულ მკლაბნელებს დიდი მოძღვარი „ჭკუა-აფრინესა“ და „ენაჭრელს“ უწოდებდა: „ღობე-უორეს რომ ედებიან ხალღების გასაბრძოლებლად“.

ილიას კალამი კიცხავდა „ძალად მწერლებს“, თავიანთი ნაჯღაბნით რომ წარუდგებიან რედაქციას და მწერლებად მიაჩნიათ თავი.

მაგრამ საზოგადოების ერთ ნაწილს არ ესმოდა დიდი კაცის გულწრფელი სიტყვა. არ ესმოდა, რომ „რაც უფრო მკაფიოდ და დაუნდობლად არის გამოთქმული ის ნაკლოვანება, მით უფრო ჩანს გამოთქმელის გულის სიმშურვალე, მოუთმენელი, ცხარე წადილი გასწორებისა“. მანიკერებისა და „შეცდომილების“ მხილებას ორგულობად უთვლიდნენ „ქვეყნის კაცს“. ალბათ, ამან ათქმევინა მას: „მძიმე საცხოვრებელია ჩვენი ქვეყანა გონიერი კაცისათვის, იმ კაცისათვის, რომელიც თავის გარეთად სხვებზედაც ფიქრობს, სხვებზედაც წუხს“.

როცა ნიკო ნიკოლაძემ, მოძმეთა უმადურებით გულნატკენმა, გაზეთ „დროებაში“ გამოაქვეყნა გამოსალმების წერილი — „მშვიდობით, მშვიდობით!“ — ილიამ დიდად იწყინა. აღუფოთებულმა თავის მეგობარს, იმ დროის „ფალავანს“ (როგორც თავად უწოდებდა) მისწერა: „განა წინათვე არ იცოდი, რომ ამ გზაზე, რომელსაც შენ დაადექ, ათასი ვაივაგლახი, ბეზლი, ცილი, ლანძღვა და თრევა დაგხვდებოდა ჩილდოდ შენი შრომისა და მოღვაწეობისა? იგ ამბავი არ ახალია, ძველია... შენ მაგით ისეთ სირცხვილს იღებ თავზე, რომ ვერაფრით ჩამოირეცხავ შეშდგომში“ ილიამ სასტიკად დაუგმო „ნიჭიერს, რიგიანს და გამხედავ“ მოღვაწეს, ნიკო ნიკოლაძეს, წუთიერი მღელვარებით გამოწვეული გადაწყვეტილებით. „არა და ათახქერ არა... თუ მართლა გიყვარს ის, რისთვისაც ასე თამამად და უშიშრად იღწვოდი. ნუ აასრულებ მას, რასაც გვიქაფი, დარჩი შავ უხედურს ქვეყანაში... დარჩი და იშრომე და მხოლოდ ის გქონდეს ხსოვნაში, რომ მართლ უხედურთ უნდა შეგლა და არავის სხვასა“.

სიზმარი და იუკონი

მწერალთა კავშირი ოცნება იყო ქვეყნის კაცისა, მწერალთა კავშირი, თავგანწირული შრომა და ღვაწლი უბედური ქვეყნის გადასარჩენად. პეტრე უმიკაშვილი-სადმი ვაგზავნილ წერილში ილია წერდა: „ქალაქში რომ ერთი იმოდენა სახლი მოხერხებულყო, სადაც შესაძლო ყოფილიყო მწერლებისა და სხვა თანამგრძობელთა ერთად თავის მოყრა თვითეულის გონების საუნჯის აღებშიცემობისათვის. ჩვენდა საუბედუროდ, არც ესა ხერხდება... მართალი ხარ შენ, დაფანტულობა და დაქსახსულობა გვღუპავს ჩვენ“, აქვე განაგრძობს იგი საუბარს მწერლისათვის აუცილებელ დამოუკიდებლობაზე: „თავისი დრო მთლიანად მას უნდა ეკუთვნოდეს, სხვისი არ ვიცი და, მე კი ასეთი აგებულებისა ვარ“.

ილიას ალალი გულით ნათქვამ სიმართლეს საზოგადოების ერთი ნაწილი სამშობლოსადმი მტრობადა და სიძულვილედ უთვლიდა. ილია პასუხობდა იმ „ბრიყვთ“, რომელთაც არ ესმოდათ „ამ სიძულვილში რაოდენი სიუვარულია“. „ჩვენი მტერი სიბრძავეა, — აცხადებდა იგი, — და უვარგი კაცის დანდობა!“ მაშ, როგორ გაეღვიძებინა გულაცრუებული ქართველი ერი?! თავისი მეგობრისადმი მიწერილ ერთ წერილში ილია ნათლად გამოხატავს ქართველი ერის ცხოვრებას: „სხვა აქაური ამბები რა მოგწერო. ყველაფერი ძველებურადა, ჩვენებურადა, იგივე მთა, იგივე ხარი, იგივე გულაცრუებული ერი, კაცი არ არის გარეშემოში, რომ ადამიანის ნიშანწყალი მქონდეს. ვყრივართ ისე, როგორც ნაბირი ბაქში“.

ილიას ცნობილი „გამოცანება“ მთელი სისასტიკით კიცხავს „ენაბრტყელ და გულმარულ“ ადამიანებს.

ადვილი როდი იყო საქართველოში საადგილმამული ბანკის დაარსება და გაძღოლა: „მე აშუამად მოსკოვში ვარ, ფრიად და ყოვლად უსაქმოდ იმიტომ, რომ არცერთ ბანკში არ შეგვიშვეს, რომ შეგვესწავლა ის, რაც ჩვენთვის საჭიროა. მაგრამ ჭერ კიდევ იმედი სრულიად არ მაქვს დაკარგული... გულკეთილი ადამიანები დამეხმარებიან, რომ როგორმე სხვისი მეოხებით ბანკის კარები გავვიღოს“. — სწერდა იგი მოსკოვიდან თავის დას — ელისაბედს.

თავის გულისტკივილსაც არ ფარავს იგი: „ჩვენი ბანკის საქმე ამ უკანასკნელ კვირაში კარგად წავიდა, თუმცა მანდაურები მიზეზთა გამო სხვისა და სხვისა, არამცთუ ხელს მიმართავენ, ცდილობენ, რომ რაიმე და როგორმე დამაბრალონ, მაგრამ იმედია, რომ ყველა განსაცდელს გადავურჩე და მანდაურებს კი ავკაცობა შერჩეთ... ღმერთმა მშვიდობა მისცეთ. ქვეყანა ასე ყოფილა, არის და იქნება, მაგრამ როცა დრო მოვა, ყველა მიხსენებს პაპებს ჩვენს უბედურ ქვეყანასა და უფრო

უბედურ საზოგადოებასა. მაშინ ვნახავთ, ვისი გული იქნება წმინდა და ჩირქმყოფობილი...“

ბევრი უსიამოვნება ხვდებოდა წილად ქვეყნის ეკთილდღობისათვის ანთებულ კაცს, მაგრამ როგორც თანამედროვენი იგონებდნენ, მეგობართა და ნათესავთა წრეში მის იუმორს საზღვარი არა ჰქონდა.

სტუდენტობის წლებში პეტერბურგიდან გამოსაგზავნ წერილში ილია ოსტატური იუმორით აღწერს თავის მატერიალურ ხელმოკლეობას, თავის დას — ნინო აფხაზს — სოფელ კარდენანში მცხოვრებს, ილია სწერს: „კუთრობაზედ ნუღარას მომწერთ, თვითონ მე კარგად ვიცი, რა წითელი კოკიაცა ბრძანდება, ჩემს ჭიბეში ნეტავი ჩამოგახედა, რა ამბავია. რუსეთულ თავგებს ისეთი ჭირითი გააქვთ, რომ მეტი არ იქნება. ღმერთმანი, ჭრილ-ჭრულ მანეთიანებს წამოპკრავენ ფებს! შენ ნუ მოუყვდე ჩემ თავს, ისეთი მოწმენდილია იქაურობა, რომ უბაბის მოედანზედ არ იქნება ისე“.

ილიას ახლო მეგობარი, ცნობილი პუბლიცისტი და საზოგადო მოღვაწე, „ივერიის“ მუღმივი თანამშრომელი ნიკო ხიზანაშვილი (ურბნელი) „ყველაზე მეტად შელაზღანდარებული იყო ილიასთან“ (როგორც იაკობ მანსვეტა ვილი იგონებდა). ენაწყლიანი, სიტყვაბოსწრებელი ნიკო ხიზანაშვილის ხუმრობას ღმილით ხვდებოდა ილია, „თუ სხვათაგან წვიპურტსაც არ გაიკარებდა“.

მემუარული ლიტერატურა გვამცნობს, რომ ნიკო ხიზანაშვილი მაძღრისობის მოყვარული იყო. მისაბატეებელ წერილში მისადმი ილია წერს: „უმორჩილებად ვთხოვ ბრწყინვალეობას თქვენსა, რათა აღიღოთ ცოდვიანი ფერხნი და შემოსდგათ სახლსა ჩემსა, რადგანაც ვგსურს სტომაქმა თქვენმა ბრწყინვალემა მიიღოს მონაწილეობა ტრაპეზსა ზედა ჩვენსა“.

პეტრე უმიკაშვილს ერთხელ ილიასთან საუბარში გამოუთქვამს საყვედური, რომ მას ჩაგრავენ, დაბალ ლობედ მიიჩნევენ. მერე საუბარში ანდაზაც მოუშველებია: „მტრედს თავისი სიალალით ნისკარტსა სჭრიდნენო“. დისპროპორციული ცხვირის მქონე მეგობრისათვის ენამოსწრებულ ილიას უბასუხნია: „ფიჭრი ნუ გაქვს, ჩემო პეტრე, რაც უნდა ბევრი მოგპრან, სამყოფი მაინც დაგჩრებათ“. პეტრე უმიკაშვილს უწყინარობა ღმილით გამოუხატავს.

ისევ ილიას ნათქვამით დავამთავრებთ სათქმელს: „მძიმე საცხოვრებელია ჩვენი ქვეყანა გონიერი კაცისათვის!..“

ჩვენი განათმარებელი

საქართველო
ბათუმი

რაც არ არის, არ არის —
კლიენტი ვართ ხაზარის,
ფასის თავისუფალის —
აწ დაშვებში თავხარის..

ამ ციტადელს, უძველესს,
დაუხუნძლავს დასლები,
ატყავებენ აქ მოხუცთ
ძალდი-მამაძაღლები..

ბარდის ფულის ფანტელი,
პირუცებს ხაზარებს,
ალეგროთი, სერცოთი
მხვეკელთ შოგრიანებს —

კმაყოფილი ანფასით,
აფაჯის ნატურით,
ჩვენს გაფხვიელ ჩიხში
მუდამ ზელის ფათურით..

ვისაც არ აქვს ტლანტი
ჩალიჩის და ხალტურის,
არ ასცდებია ხაზარში
როლი კოლორატურის

გაშვიდვებს სურს, მყიდველი
ფეხით კანჯოს დაქიდოს,
როცა მას ევაჭრება
და ფასს ადებს მკიდლოს

თუშეა ტემბრით ხანია, —
კერი შეძრას მებმა ვით, —
წყველა-კრულვას უგზავნის
ფასებს კვილი-წივილით

ოცმაგად და ასმაგად
აბა, რა არ გაძვირდა?!
ჩიტი გაინდაურდა
და კურდღელი გავირდა..

ეს უოფილა აკორდი,
პრემბულა სიკეთის,
ძარი გამოკეთების,
ვით შავი კიკეთის

არაფერი არ არის —
არც ნებსი და არც ძაფი,
არც ტრუსი თუ ქამარი,
აქიმი და თეზაფი.

შარვალი და პერამგი,
შლაპები და წინდები
(მოდი, ნუ დაიკენებ,
შოდი, ნუ გაკვირდები)

ფენსაცმელი და კაბა,
სუნამო და რეზინი,
კლდეა, სამართებელი,
საპონი და ბენზინი.

ძმარი, თუნდაც ბურანი,
ზეწარი და ხაწარი,
ლურსმანი და მარწუნი,
რვეული და ფანქარი.

ლიმონათი, კარაქი,
კანფეტი და შაქარი,
ბრინჯი, ყავა, ბურღული,
ხასმელები მაგარი! —

ყველაფერი მოისპო,
როს დახვავდა ნაგავი..
ყელში ამოგვივრდა
ხევედიანი ამბავი! —

ვირთხები და თაგვები,
ბუზები და ბზიკები,
სოკო-ტარაკანები
ცეცხლის წახაქიდები,

გუზებები, თხრილები,
ხაყაყნი და ჩხირები,
მუცლის ალყის ბაცილინი,
გზანი ჩახერგილები,

მალამო და სტრიქინი,
ახანთი და თამბაქო..
კრიკი-კრიკით მაკრატლის
თმებს მიხწორებს ამბაქო,

ამბობს: ვერ გამოგია,
ბოშო, ახე რად არის?! —
რაც ეკუთვნის მალაჩიებს,
დახლს აწუდება ხაზარის

აბრით კომერციულის,
დარაბებს თუ ხარდაფებს,
აქ იპოვით ჩიტის რძეს,
თუნდა ანტიკურ დაფაფებს!

საკულანტოა კაქელა
იმღერს „მრავალუმიერს“.
ლატაკო ისმის ქორალი
იმიერს და ამიერს..

ფოლკლორი და ჯაზბანდი
არის ორი პოლუსი,
როგორც „ია-უაოს“
ნოქტიურნის ტონუსი!

„დუნდუკოვმა დაგავოს“ —
სხვებმა უკმეს გუნდრუკი
და მათ უკან, ვინ მოთვლის,
რამდენი დგას მუტრუკი?!

წელში მოვიკაკენით
ფასით ლიბერალურით..
პერსპექტივა რას მოგვცემს,
როს ვარსებობთ ნატურით,

პირის წკლაპუნ-წკლაპუნით,
ხლოკინით და ვიშვიშით..
ნეტავ, როდის გავძლებით
მონბანსით და ქიშიშით,

საცივით და ბოზბაშით,
ხაშითა და უაურშით,
ზუთხითა და აჩმათი,
კამბალით და სრამულით,

კუპატით და კუჭმაკით,
ხაჰაპურით, ჰადებით,
დერგის ყველით, ნადულით,
კეცის ცხელი შვადებით.

„ტიბაანით“, „მუკუნით“
(ყურძნის მტევნის ნაყურით)
„ტვიშითა“ და „ხვანჭკარჭით“,
„ატენურით“, „ახურით“..

აღრე გეგმა გვახრბობდა,
დღეს გუზრავს ფასის აშვება!
ამ ვეფხვეს თუ არ დავგაბმთ,
ჩვენგან არა დარჩება..

ლატაკი ხომ ვიყავით,
დამლით პროლეტარების?!
ახლა მათხოვრები ვართ
თვალთ ნაძირალები!

კუჭის კუჭის აუოლას,
მისი კურსით სიარულს,
ის იჩემებს, ვინც გოგროთ
მანგებს უსტვენს მზიარულს!

ეს არავის აწუხებს:
მთავარია ხაზარი,
ცოცხით ფულის მოხვეტა
და მოგების დავთარი..

ძველი ფული არ ფასობს,
არის კულტი დოლარის,
სტერლინგების, ლირების
და საბანკო მოლარის..

„საპონი და ნათურა,
მარილი და თამბაქო..
კრიკი-კრიკით მაკრატლის
თმებს მიხწორებს ამბაქო,

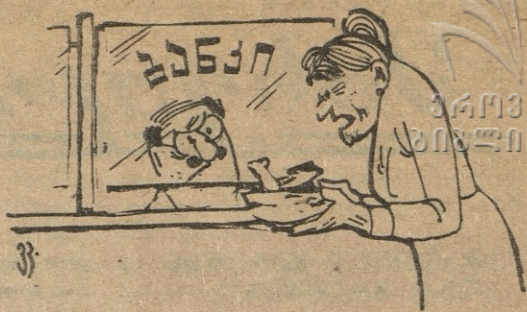
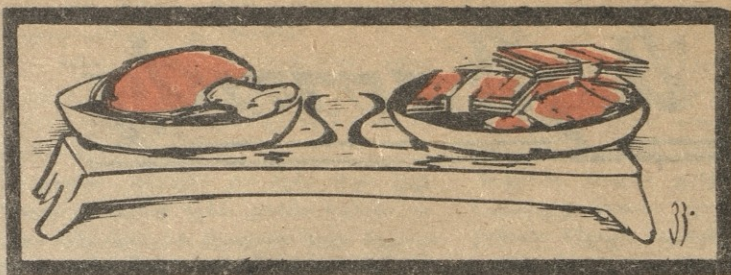
ამბობს: გადავირიე,
ბოშო, ახე რომ არის:
რაც ეკუთვნის ინდიკოს,
მიაქვს ვინმე ოშარის!

თავისუფალ ფასებსში
და არ ლიბერალურში,
ახე არის ლანჩუთში,
ხათუმსა და ხაშურში..

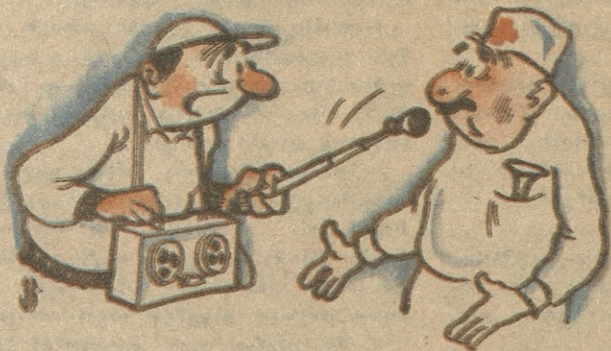
Comercial Shop

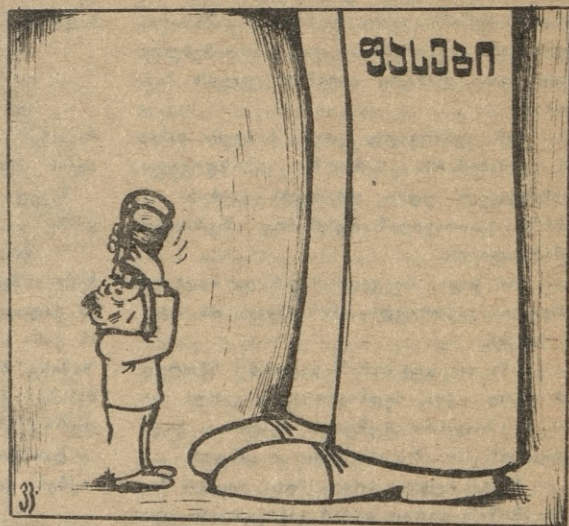

კომუნალური
გირორთქვა

— რა არის ეს, ბავიან ქა-
თამს რომ მაძღვეს?
— თქვენ არ მითხარით,
საბავო მომეცით?!

— ეჭიშო, რომელი დაავადებაა ახლა ჩვენ-
ში უვილაზე გავრცელებული?
— სულეროზი, რადგან ბევრ ქართველს
ავიწუდება, საქართველო ერთიანი რომ უნდა
იყოს..

კანკან კუკია

დედამთილი ჯარიდან აღარ გრუნდავს!

მართ დღეს (ის დღე დაიწვას) ხაზრ-
ხაზე ვილაღის კვილი შემომესმა:

— მაშო, მაშო!, შენი გირჩე, გოგო,
ძლივს არ ვედირს შენს ნახვას?!

მარიკა იყო, ჩემი ხიყრმის მეგობარი, რომ
არ დაეძახებინა, ვერც ვიცნობდი: გამხდარი,
სიფრიალანა ტუჩებითა და გამოღამებული
თვალეებით, ლახტურ გაფერინლ ტყლაპს ჰგა-
ვდა..

— შენ გენაცვალე, გოგო, რამდენი ხანია
არ მინახობარს.. ჩინებსში გამოწყობილა,
მომხიბვლელ უცხო ფრინველს გავხარს! —
მითხრა და თავიდან ფეხებამდე შურინად
შემათვალისწინა.

— რა ვიცო, რა ვიცო.. ვარ და ხედს არ
ვემდურის გავთხოვდი, ქმარი მყავს და ოჯა-
ხი მაქვს!

— განა არ გეტყობა? გეტყობა სწორედ
შენ უნდა თქვა: ბედნიერი ქალი ვარო!. ეს
ობრები როგორი მუსტრის თვალით მოგ-
ჩერებიაწ! აი, მაგათი ქოქი კი გაწყდა!

— ნულა იტყვი, გოგო, ნულა იტყვი! მა-
გათი შიშით გარეთ ველარ გამოვდივარ, ხულ
თვალეზდახლეთილები მიცქერიაწ!

— აბა, რა იქნება, გასატრენად გამწადე-
ბული გედვიტ მოგიდერებია ყელი, მე კი
არ მგავხარ, გამხმარ-გაღუშეილსა. მუხი კი
დავაყარე ჩემს ქმარს. ხუთი შვილი მინდაო,
ხუთი ოთხი უკვე მყავს, ენაცვალათ იშაო
დღე! ახლაც ეკლებზე ვწვიარ, ერთი სული
მაქვს, როდის მოვალ და დაგხედავს.. — მი-
თხრა და ისევ თავიდან ფეხებამდე შემათვა-
ლიერა.

— შენა, გოგო?! რამდენი შვილი გყავს?!

— არც ერთი.. ჯერ ორი წელია, რაც გავ-
თხოვდი.. პირველი არ დავიჩინე. — რა
მეჩქარება, მერც მოვახერხებ-მეთქი! ექიმ-
თან მივედი, იმანაც, არც აცია, არც აცხელა
და იმ წუთშივე გამომხიგნა.. მას უწმდება
ვიცდი, ვიცდი, მაგრამ არაფერი ჩანს!

— უი, უი, ეს რა მოგხვლია, გოგო?!
ქმარმა რა გითხრა მერე?!

— კარგი არაფერი უთქვამს, მაგრამ ჩქა-
რა მოტეხე, მოვეფერე. — ცოტა დავიცა-
დოთ, გენაცვალე, მივიხედ-მოვიხედოთ, გა-
ვიარ-გამოვიაროთ და მერე სულ ტყუილებს
გაგჩინე-მეთქი!

— ხალღინჯო?

— რა ხალღინჯო?!

— ხალღინჯო არა გყავს?!

— ხოო, როგორ არა, მყავს და მერე რო-
გორი.. შტერს არ ვუხუროვებ იმისთანას!

— მერე რა თქვა?!

— გამომიბეჭა გული: მეო „ვიტრინის
ეუკლად“ კი არ მინდობარ, ხანამ ცოცხალი

ვარ, შეილიშვილი მაღირსე, თუ არ გინდა
და, ხაიდანაც მოხუცობარ, იქითკენ მიბრძან-
დომ! ის რომ არა, მართლა ბედნიერი ვიქ-
ნებოდლი..

— უი, უი მართლა უბედური უოფილხარ,
შე ხაწყალო, შენა.. — შემოცოდა იმ მიწა-
დახაყრელმა და ეშმაკურად ჩამიკრა თვა-
ლი. — თუ გინდა, ერთ წამალს გასწავლა და
ხალღინჯო საბოლოოდ დაგეხსნება!

— რა წამალია ასეთი?!

— ქარში, გოგო, ქარში უნდა გაუშვა..

— შენ გაიხარე, მარიკა, ეს რა კარგი მო-
მაგონე! — მომეწონა, მე უბედურს, დაქ-
ალის აზრი.

შევდი ეზოში, ვხედავ, დედამთილი აი-
ვანზე დგას და ქოქოლას წყურავს:

— ვაი, შენ კი მომიკვდი აღრე და მალე!
ჩემი ხაშველი არც უოფილა და არც იქნება..
ეს ქალაქისთლა დღე უქმად რომ გაატარე,
ან კამა არ გვინდა, ან ხმა არ გვინდა?! ეს
სამიწე ხედებს ხანდახან რომ შემწავდლო,
მამაშენ კიტებს გვარისწილობას ამით არა-
ფერავს არ დაუშვადება!

დაიწყო და აღარ გაათავა.. ეს რომ არა,
იქნებ გადამეფიქრებინა კიდევ და ეშმაკს

აღარ ავყოლოდი.. გავცეცხლდი, მზად ვი-
ყავი, შუაზე გამეგლიჯა, მაგრამ თავი შევი-
კავე, გავმხიარულდი, აივანზე ხელის სკამი
გამოვიტანე და ტკბილად დაჭყდებ:

— დედი, მოდი, დაქტვი, კარგი ამბავი
უნდა გახარო! (დედა-ახუნდა აუტყდეს, ვინც
იმას დედა დაუძახოს; მაგრამ მაშინ ისე იყო
საკირილი).

— ხალღინჯო გაჩერდა და ქვეშაქვეშ გამო-
მხედა:

— რა უნდა მახარო?! უცხად არ მითხრა,
ხვალ აკვანს ავაკრიადლებო..

— არც უმაგისობა! — ლიშილით ვუთხრა

რი, ბების დიდი შალი დოგონალურ გაგეცეც
და წელის შესახვევად მოვემწადე.

ხალღინჯო დაქტა, ნუღები კალთაში ჩაი-
წყო და უნდაობლად მომაჩერდა. მივედი,
უცხად შალი მკერდზე შემოვანვიე და საზღ-
რგზე მივაკარი.. შემდეგ ხარტყმის თოკით
საინდოოდ დავახი სკამში..

— ხომ გითხარი, კარგი ამბავი უნდა გა-
ხარო-მეთქი?! ქარში გამოგვიძახეს და უნდა
მოგამწადო..

ქამში სპონო ავაქაფე და თავზე დავამწე..
გამოვიტანე ჩემი ქმრის ხამართებელი და
სიცილ-კისკისით დაფუფყე თავის პარხვას!

— ნუ გეშინია, ქალო, ყველაფერს ჩქარა
მოგჩინებია ისეთი მოკალეთი თავი გექნება,
რომ ავ თვალს არ დაენახებება, დახამაზეც
არ იწვალეს და წყალსაც ცოტას დახარჯავს..
ბევრი მწყევლა, ბევრი იფიშვიშა, მაგრამ
არაფერი გაუვიდა, ერთ ადგილას კანი გაფუ-
კერი და ნაცარი დავაყარე..

— ჩემო დედი, ხშირად მწყევლიდი ხოლმე,
— თვალეში წაცარი და მუცელში ხამარ-
თებელიო! ახლა მე გუბუნებია თავზე ნაცა-
რი და თავზე ხამართებელიო! ისე რომ, ხარ-
ხარში ვართ და გული ნუ დაგწყდება!

თავი ჩითის მანდილით წავუჯარი და სკა-
მიდან ავყევე, ხაცოდავი ისე დაოხდა, რომ
ლაპარაკის თავი აღარ მქონდა, როცა ჩემი
ქმარი დახრუნდა, თავი ველარ შეიკავა და
მშატქმით დაიწყო ტირილი:

— შალიკო, შე ჩემი ცოდვით ხავხე, ამ
ქაქს ვის გადამქიდე? აღრე ხომ გეუხებო-
დი, პაქინაანთ მყვანა მორიყვა-მეთქი?!

ჩემი ქმარი ჩემს კანკლავებს შეჩვეული
იყო და ახლაც, შეიძლება, დედის ცრემლი-
ბისათვის უფროადღედა არ მიეცემა, მას რომ
თავსაფარი არ მოეძრო..

— აბა, შე უბედურო, ნახე, შენმა ცოლმა
რა დღეში ჩამგდო?! მაგას არც შენ უყვარ-
ხარ და არც შენი ოჯახი უყვარს!!

ჩემმა ქმარმა დედამისი რომ ასეთ დღეში
დაიხანა, გაშრა, მიწისფერი დაქტო და იმ-
ხელა დაიდრიალა, მეგონა, ცა და დედამიწა
დაინგრევა-მეთქი.. თვალეზგაფართოებულ
წამოვიდა ჩემკენ, მოკიდა, მხრებში ჩამავ-
ლო ხელები და თვალეზში ჩამხედა, მღუ-
ღარედანსმული ჭინჭარივით ჩავიშალე.. გან-
გებამ დამიფარა: ქმარი გონს მოგვს, ხელი
გამიშვა, მწარედ გაიღრმა და დედას მიუხა-
რუნდა:

— რა უტირს-რა, დედი ყველაფერს ეშ-
ვთვება! ერთ წელიწადში კი თევთიკით
თმა ამოგივას!

ხალღინჯო ამაზე სულ შეიწალა, ღოყები
ჩამოიხრკა და ოთახში წელასლახდა: შვილი
შეწყვა. — ხომ არ მოვკლავ, ციხეში ხომ არ
ჩაგჭედებ? — შემომხანა და ხმას დაუწია..

ცოტა ხნის შემდეგ ქმარი გამოვიდა. მზიარულად გაშიღვრა და მითხრა:

— მაშო, გაეშალე, თქვენთან უნდა წავიდეთ, კარგა ხანია, უკლი არ გაიხსენებია.. თვითონ არ მოდიან და ჩვენ მაინც ჩაკეთობთ!

წავედით. შაშაჩემი და ჩემი ძმები დატროლიდნენ, მაგრამ ჩემმა ქმარმა შეაჩერა. — ახლა შეჩერება, არ შეალიათ ბელი მომდის და წინ დამიყენა.

— თქვენმა მაშომ დედამიერი ქარში გაგაწაუნა, ხანამ ის ქარიდან არ დაბრუნდება, არც თქვენი და არც ამის ფეხი ჩემს სახლში არ დაინახოს.. — თქვა, მათკენ ხელი მიბიძგა და წავიდა.

მას შემდეგ უკლებელი ავტო, წელიწადზე პერი გავიდა, მაგრამ სამუდგო არ დაადგა, დედამთილი ქარიდან აღარ ბრუნდება..

ახსენება

ამ ხალხის მივიკის და გამკვირვებია საკუთარ მანქანებს ზედ დაქანკალებენ, სამკაულენება და ტანსაცმელს უფრთხილდებიან; მე კი, თითქმის არც ვახსენებდე, არაფრად მგადავებენ, უზოგჯერ კი ისე უდგინებენ მეპურობიან, ღამის გულზე გავსკად და ხული უფალს მივბარო..

ქრ ორმოცდაათიც არ შემსრულებია და უკვე ხანწორზე ვარ დადებულნი.. ან კი როგორ გავდელი აკადე? შტერს არ ვუხსურებ იმას, რაც ტანჯვა-წამება მაქვს გამოვლილი.. თავიდან ძალია შემიწევდა, ქვასა და რკინას ვაღონბდი, მაგრამ უველადურს თავისი ხანადგარი აქვს — გამოვფიტვი; ძალია გამოშეღია, ხალხის დავკარგე და ისიც არ ვიცი, ხვალისდელი დღე როგორი გამოთენდება?!

მე არც მანქანა და არც სამკაული ვარ, რომ პატრონმა ხანდახან წინ დამტოვოს მე მას მუდამ და უველგან თან ვაბლაგარ, ერთგულად ვემსახურები, მაგრამ დადამიანს ჰეპა ვინ მისცა, რომ ეს სამსახური დააფასოს?!

შეგობარსაც მხოლოდ მაშინ აფასებს, როცა დაპყრავს..

ამ ცოტა ხნის წინ ჩემს პატრონს დამწუხბრებული შეგობარი ეწვია და უკლი გამოუწა.

— დღეს დიდი ხროლა მექნება! თუ ჩემი პატრონსცემა გაქვს, ახლავე უნდა წამოხვიდე, შხარში ამომიდეგ და გადამარჩინოს ჩემს პატრონს თავლები გაუბრწყინდა:

— განა ცუდია, მაგრამ ამ ობერს რა ვუყო?! ბოლოს დროს აღარ მიშვებია, პირდაპირ ხიცოცხლე გამოიწაქა..

— წარმოგიდგინიათ?! ჩემზე უხბრა, — არ მეშვებაო! რატომ ეს არ ჩამოიქცევა და თავზე არ დაგვეშობა?! თვითონ არ მიშვება, მოსვენებას არ შაძლებს და მე შაბრალებს..

ბოლოს მაინც დათანხმდა, — ერთბელ კიდე გაუბედვ და შენს შტერს თავლებს დამუბრძავებს!

წავედით, ახლაც ტანში მტრის, იმ ამბავს რომ ვაგონებს..

ჩემმა პატრონმა შთავისხარდლის ადვილი დაიკავა, ვადმობრუნებული დიპი შეინწორა, ონბიანად დასქევა და „შეომარო“ დახტობი საშვილიშვილო საქმისათვის დარაშბა..

პავ, ხიცოცხლეს ნუ მომიწრაფებ-მეთქი, მაგრამ არ დამიქრია..

ღიანახლისის სადღეგრძელო მისი, უკაცრაული პახუბია, არახსიათვნო სურნელენბის შქონე ჩექმით დალია.. შეგობრების სადღეგრძელოსათვის არც ერთი ხანხინი არ მოეწონა, ბოლოს ფანჯრის რაფაზე მდგარი ხაყვავილე ქოთანია გაცალა, შიგ მწინილი, ქონიანი მწვადის ნაჭრები ჩაყარა და ღვინით გააღიყლიცა.. არ მინდოდა, ამ ხობინძურის პირში ჩაშვება, მაგრამ ჩემმა პატრონმა ხულმოსუტქმელად დასცალა ქოთანია და მეც იძულებული გავნდი მისთვის ადვილი დამეთმო! სამშობლოს სადღეგრძელოს შესმისას ჩემი პატრონი შეშლილს დამმგავხა; ბევრი იუვირა, გულზე მუსტები იხრაგუნა, ჩანგლი დავკნეტა, ერთი ჩაის ჰეია ჩახბამუნა, მე ჩამოიხუარა და, პატრონტული გრძნობით აღტიენბულმა, განაცხადა:

— იცოდეთ, სამშობლოს მტერსაც ჩანგლისა და ჰეის ბუდ ვარგუნებ და შეიძლება.. — კიდევ უფრო აუნია მზას და სუფრის ბოლოში მქდომ დაბახომოშვებულ ახადგარდახ ვადაბედა, — შეიძლება უზოგიერთა ხხვაც მივაულოო.. რას ჰავხ ეს უშეიღი?! ღვარძლიან ხითხითხა და ქვეშევეშ უურებას აღარ უნდა მოეშვა?! რა მჭირს შენი დახბინი?!

„უშევიღმა“ მხრები შეიბერტყა, სკამიანად უკან გაჩოდა, მაგიდის ქვეშ ჩამალულ ღიას ორივე ხელი ამოსდო და მოახვიტ წამოიბარა.

— რავა ბუხავით ქარავ მაგ თავლებს და დობენ-ყოტრეს ედები?! თავღში ხომ არ გეპატარავები?!

შეიქნა გაწევი-გამოწევა, ხან შუსკები ურტყეს ერთმანეთს, ხან — თავები.. არ დახოტეს არც ბოთლები და არც თუფშები.. ხომლოს მახსბინებულმა ვეღარ მოითმინა, რუმბივით ჩამრგვავდებული ტანი ძლივს, ვი-ვაგლაბით სკამზე აიტანა და მრისხანედ შემართა ხელი.

— რას შერებიო?! რაზე მჭრით თავს?! მან ტანისა და თავის გარჩევის მიხნით შეორე ხელი თავში ჩაირტყა.

— თუ ახლავე არ გაჩერდებით, უველადურს ვფიცავ, აღარც მშაკას და აღარც ღვინოს ჩემს დღეში ხათოფედ აღარ გავეკარბი..

ეს მუჭარა ისეთი ტონით იყო ნათქვამი რომ მისი ხაბოლოო შედეგი უველამ ეღუფის ხისწრაფით გაისიგრდებანა და „მრგვალქამიერიო“ ჩაცხბრეს უფშურაყოლილი ხისხლის ჩქრიალი..

ჩემმა პატრონმა მთელი დამე უბოხბილა, უველას კისრები დასწყვიტა.. განთიადისას, ფეხზე ხასწაულად შემობრჩინილ „უშევიღთან“ ლიტრიანი ყანწი ვახბანგურად დალიბდა ხახმელ-საქმელბით, ჰეია-ჩანგლის ნახმბვრევიბით გატენილი გეპში ტაქსს ბინაში წაადებინა.. აქ ორი ბოთლი ბორჯომი კიდევ ჩამომახხა, მოსახვენებლად აპირებდა დაწოლას, მაგრამ მე აღარ ვაცადე, უდიერად მოპყრობამ გამოაბოტოტა, არახლოდეს არ მიწევადა ანგარიშს, შეუძლებელს მაკეთებინებდა.. ვეღარ მოვითმინე და, მთელი დამის ნახვამ-ნახებეტი, რა გზითაც ჩამომეპყარა, იმავე გზით უკან დავუბრუნე, ბევრი ივიშვიშა, ბევრი შლანძდა; მაგინა და, როგორც იქნა, ჩაეძინა, მივიხედ-მოვიხედე, მეღონა ბევრი შრომა აღარ დამჭირდებოდა, რადგან ჩემს ხაცავებში საქმლის ნარჩენების პატარა გროვალა იყო დარჩენილი, კალამი მოვიმარტვე; რათა მისი დამუშავებისათვის საჭირო ნაერთი დამეშავებინა და პირკატა მეცაი — საქმლის ნარჩენებში ჩანგლისა და ჩაის ჰეის ნახმხვრევიბი ჩამალულიყო.. ბევრი ვიჯახიბე, მაგრამ ვერაფერს გავხდი, ღვიძლი და ნადველი გამოვიბახე კონხილიუშიზე, მაგრამ ვჭრ დამეხმარნენ..

შეორე დღე იწურებოდა, ჩემი პატრონი ფართიფურთით წაშობდა და ვარჯიში დაიწყო, ჩამდენიმე მეკეთრი მოძრახობის შემდეგ ჩანგლისა და ჰეის ნახმხვრევიბმა ჩემს შიმართ პერპენდიკულარული მდგომარეობა დაიკავეს და გამაერულოო.. ჩემი პატრონიც მოიკუნტა; რადგან მისი გაბებებული ტვინისაკენ საგანგაშო ხიგნილები გავგზავნი, იგი ცოტა ხანს ორად მოკაკულ მდგომარეობაში დარჩა, შემდეგ ღმიილი შოერია, თითი მოშიკაუნა და დამეშუქრა; — ახლავე ტკუაზე მოგაყვანოს! გამოალენ კარადა, ღვინოს ჰეია არახუთი შეივსო, ჩემქენ გადმოფუტახა და ზედ მუავე შამილდორი და წიწკაკო მოყაულო.. ეს უკვე მეტისმეტი იყო და უველადური უქლდებლივ უკანვე გადმოვეყარე, ძალიან გაუკვირდა; — შენ ასეთები არ იცოდი, ახლა რაღა ეშმაკი დაგემართაო?! აურჩაურტვე ჰეისსა და ჩანგლის ნახმხვრევიბმა ადგალი იცვალეს და კიდევ უფროს დიდი ძალით მოშიაწვნენ ფერდებში.. მოვიდუნე; და ჩემი პატრონიც მოვდუნე, ბევრი მეხვეწა, — ეს ერთიც მშაბტი და პირობას გაძლევ; ამის შემდეგ ფაფებხა და გემორილ წწნიანებს არ მოგაკლებოს! არ შეიძლებოდა და ვერ ვძაბტიე აკრძალე უველადური — ხახმელიც და საქმელიც.. დაუაუწრდა ჩემი პატრონი, გამოლოძახა პროფესორები, უველამ ოპერაცია გამოგვიწერა.

ახლა ჩემი პატრონი მამა აბრაშის ბატკანივით ნახავს გაყვრებულ თავლებს, ბელლებს შლის და უველადურს იხვე მე შაბრალებს, — ამ ოჩახქობმა ეს რა დღეში ჩამაგდო, ხეკვდილის პირზე მიბიყვანაო!

არ ვიცი, ხვალისდელი დღე რით დამთავრდება, მინდა, უველან იცოდეს, რომ დღე-

მდე არც ერთი ჩემი მოძვე ფოლადის არ უოფილა და არც იქნება!..

შოილეთ მოწყალება, გვაღიროსთ ცოტა-ოდენი ადამიანური უფრადლება და მოსვენებული ცხოვრება... სამაგიეროდ, ორასწლიან ბელშეკურლებას გაგიფორმებთ, რომ ჩვენი მხრიდან არავითარი საფრთხე არ დაგეშუქრებათ!

გავალვიძოთ ამირანი!

შუალაშისას ვიღაცამ კარებზე ხმა-მალლა დააკაუნა, ცოტა ხნის შემდეგ მას ბრახუნი, ჩაჭურვი და ყვირილიც მოჰყვა:

— გააღეთ, თორემ ჩამოვიდებ ქარებს!.. სამწარეულოს პატარა მაგიდასთან მიმხნ-დარი ცოლ-ქმარი თოფნაქრავებივით წამო-ცვივდა და შემოსასვლელ კარებთან მივა-რდა!..

— შენ გააღე! — უთხრა ქმარმა ცოლს, ქალმა გახალბეა გადაატრიალა და კარები ფრთხილად გაღო.

— ვინც მოვიდა, გაუმარჯოს! — თოფნი-ვით დაბახლა დამხედურებს კარებში მოკან-ავე შუახანს გადაცილებულმა კაცმა და ბან-ცალით წამოვიდა ქალისკენ, მხარზე ხელი დაადო, შუბლზე აკოცა და შიშაპა ჩამოაფ-ხატა თავზე, შემდეგ პიჯაკი გაიხადა და კაცს გადაუგდო.

— რერო!.. სულ არ მოვალ ამ სოფელში, რერო!.. — წამოიწყო კაცმა ხიმღერა და ხე-ლით ანიშნა. — ამუევითო.

— მამა-ბატონო, წანოდით მოიხვენეთ, დალილი ხართ. — ხელი მოჰკიდა ქალმა.

— შენი ჭირიმე, ჩემო რძალი, შენ მეორე ადამიანი ხარ, ვისაც გიგანტურ პატივს ვცემ მთელ დუნიაზე! გენაცვალე ქალბაში!.. და-მიხსით, თქვენი სადღეგრძელო უნდა დაე-ლიო!..

ქალმა ქმარს შეხედა.

— მოუტანე კაცს ღვინო, რა მოხდა, ბო-ლო სადღეგრძელო უნდა დალიოს!

— პაიტი, შე ხედოვლათო!.. ბოლო სად-ღეგრძელოსთვის მიმეტებ ხომ?! არა, შენ ვერ გამიმართლე, უხერხემლო გამოდექი!..

ქალს დოქი ჩამოართვა, კიკა დაუწუნა, — ამის კაცი არა ვარო, — სასტუმრო ოთახში

შევიდა, გამოფენილი ჭურჭლიდან ბოლოს თახი შეარჩია და ღვინო ჩახსხა.
— ეს სადღეგრძელო იქიდან უნდა და-ვლიო! — მიუთითა მაგიდისკენ.

ისევ ძველებურად იწყებს, რა გვე-ველება?! — წახურჩულა ცოლმა ქმარს — არ ვიცი, უარი რომ ვუთხრათ, უველა-ფერს დალწავს, მოდი, ვუშველოთ! — მა-გიდასთან სკამი მიდგეს, აქეთ-იქით შეუ-ღუნენ, ჭერ სკამზე, შემდეგ მაგიდაზე აიჭა-ნეს და ხელს არ უშვებდნენ.

— ესეც ასე, ახლა იწყება ნამდვილი ქე-ფი!.. მოდი, ამ პატარა სახმისით... არა, ამ სადღეგრძელოს ლაილა არ უნდა, ერთი სი-ტუპით, თქვენ, თქვენ და მხოლოდ თქვენ!.. თახი ჩამოცალა, დაჩენილი წვეთები რა-ვზე დაიხსა, თახს წვიპურტი მიართვა და უუ-რთან შიიტანა.

— ოხო-ხო-ხო, წარვივთ რეკავს, მღერის ეს დალოცვილი!.. მე რე იცით, რატომ?! ღვი-ნოშია განხანული და იმიტომი ღვინოვ, კა-ბურა, ვარ შენი მამელი!.. — დაიწყო სიმ-ღერა, თახან ხელს კი აქეთ-იქით შლიდა.

ცოლ-ქმარი მიხი ხელის მოძრობას გა-ფაციცებით ადევნებდა თვალს, მთვრალმა უტუბდა თახი მარცხენა ხელში გადაიტანა და იატაკისკენ იხრლოდა!.. ქალმა ამოიხრჩა, კაც-მა კი ისეკუნა, თახი დაიჭირა, მაგრამ თავი ვეღარ შეიკავა, დაეცა და თახიც დაამხვრია!..

— უნდლიაძე ხარ, შენგან არაფერი გამო-ვა! — დაიწუნა მთვრალმა შეილის ნახტო-ში. — მომარადეთ, აი, ის, წერწერა, მოხა-ტული, როკოკო თუ ბოკოკო!..

კაცმა ცოლს წახურჩულა:
— გავალვიძოთ ამირანი, თორემ ჩვენ ვე-რაფერს გავხედებით!..

ქალი ვავიდა.
— მომარადეთ ბოკოკო!..

— მამა, პატარა შეისვენეთ, თორემ ნა-მეტანი სწორი სადღეგრძელოები გამოდის!..

— არა მაგი შენი საქმე! აქ მე ვარ თამადა მომარადე!..

— კი ბატონო, მაგრამ ხელი რაფერ გა-ვიშვა?!
— რად მინდა შენი ხელის მოკიდება?! გამოშვი ჩქარა!.. — იუკადრინა მთვრალმა.

— კაი, კაი აბა, დადექი! დეა, დეა, დეა, ექვთიმე წაიქცა!..

მთვრალი შეხანცალდა, მაგრამ თავი შეი-კავა, ჩამიშობლა, მაგიდაზე დაწდა და ფეხე-ბი ძირს გადმოკიდა!..

— არა საჭირო, რომ მთელი ღამე ფეხ-ზე ვიდებ, ასედაც კარგად ვიტუპვი აბა, მე-შემივსე ბოკოკო!..

ამასხანაში ქალი გამოჩნდა, მას ვიღაცას-თვის ჩაეკიდა ხელი და ეხვეწებოდა:

— მოდი, შეილო, მოდი, პაპა დასაძინე-ბლად წაიყვანე, თორემ დავიღუპებით!..

ქალი ჩამოეცალა და კარებში სამი-ოთხი წლის ბიჭი შემოვიდა, მას მხოლოდ პერანგი ეცვა, რომელიც კიბაზედ ძლივს სწვდებოდა, ბიჭმა თვალები მჯილით მოიწმინდა, უსიამოვ-ნოდ დაამთქარა და შეახედ დაიფვირა:

— ბეი, ოჩაქიტრე!.. — ბითხითი მი-ვიდა მაგიდასთან, პაპას წინ დაუდგა და თი-თით თავის ფეხებთან ანიშნა. — ჩამოდი!..

— აუბ, ეს ვინ მოსულა?! — მთვრალმა თავი შეანჯღრია, სრულიად ფხიველივით დახლა ჩამოვიდა, ბიჭთან მივიდა და მის წინ დაიჩქა.

— გენაცვალე განვლებში!.. — კიპზე ემ-

თხვია, შემდეგ ფეხებამდე ჩაკონა, გულში ჩაკიკა და იატაკზე გაგორდა!

— გვეუფა, წავიდეთ!.. — წამოიძახა ბიჭმა და პაპას დაუსხლტა.

— წავიდეთ! პაპა შეილიშვილის წინ ოთხზე დადგა, ბიჭმა დედ-მამას ხელი დაუჭნია და პაპას ზურგზე მოახტა.

— წავიდეთ!.. შეზოხელი ოთახიდან კარგა ხანს იხმოდა როხროხი და ხიოხითი, ბოლოს უველაფერი მიწყნარდა.
ცოლ-ქმარმა შვებით ამოისუნთქა და ერ-მანეთს გადაიხვია!..

ზოგი ჭირი მარგაგალიაო!..

ძაბქმთში დედას გინება აკრძალეს და ურჩობისათვის ისეთი დიდი ჭარბა დააწესეს, რომ ყველა იძულებული გახდა, პირზე კლი-ტე დაეღო!

გახშირდა გულის სხვადასხვა დაავადება, ბოლოს ერთმა გულგასიებულმა კაცმა იკითხა:

— საკუთარი შეილებიხა და შეილიშვი-ლების შეგინებაც არ შეიძლებაო?!

— საკუთარი შეილებიხა — კი, ბატონო, მა-გრამ შეილიშვილებიხა — ნურას უკაცრავ-ვადაო!

— ეგვეც დიდი შედავათიაო! — თქვა და-ხოლმელმა და ეს სასხარულო ამბავი უვე-ლას ამცნა.

შეიქნა მხიარული ფუსფუსი, უცოლოებ-მა ოჯახები შექმნეს, თითო-ორთა შეიდე-ბის პატრონებმა გამრავლებაზე დაიწყეს ზრუნვა აბა, ერთი და ორი შეილი რას გვე-ყოფა, დაბოდიშლ გულს თუ დროზე ვერ გა-ვიქარვებთ, მაგას რაღა მადლი აქვს, ამიტომ ექვსი-შვიდი შეილი მაინც უნდა გვეზადეს, რომ ცდა და მათი ძეგნა არ დაგვირდესო! გახშირდა ადრეულ ასაკში ქორწინებები, ჩქარა ბერბიჭებისა და შინამეურების არსე-ბობა კახეთმა გადაივიწყა!

ერთმა სტატისტიკოსმა თვალა და გამოთ-ვალა, რომ საქართველოს მოხალეობა, კა-ხეთის წყალობით, ოცდამეერთე საუკუნის პირველი ნახევრის ბოლოსათვის ათ მილი-ონს მიუკაცუნებს და უქართველებოდ ხა-ქართველოს მოხივეარულეთა რიცხვი ნულს გაუტოლდებოდა!

ჩემი მშობლები

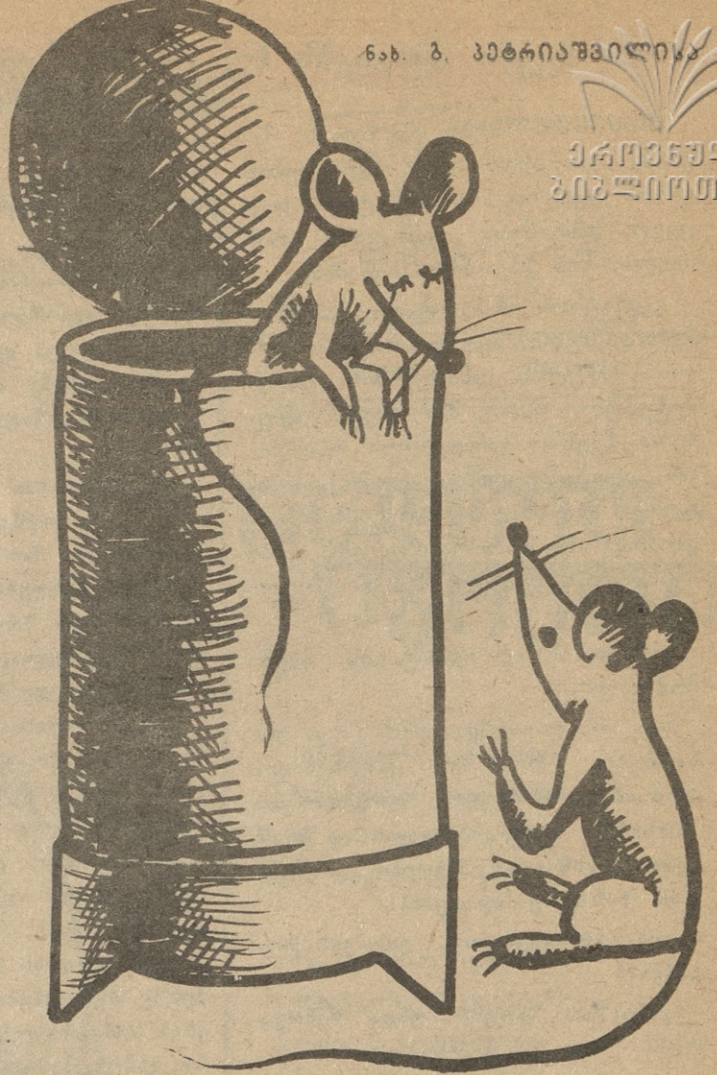
— ჩემო ბატონო, თქვენთან საემე მაქვს.
 ქვეყანა ლოცავს დღეს თქვენს ნამუხლარს,
 ერთი კაცი კი ყველგან გაძაგებდ.
 თუმც რას დაგაკლებთ ფესვმაგარ მუხას?!
 ბაგრატიჩ, ნეტავ თქვენც მოგვსმინათ,
 რაებს ჩმახავდა თქვენს ცოლზე ახლა!
 — ვინ უნდა იყოს ასეთი კაცი?
 — ნუთუ ვერ ხვდებით? ვინა და — ბახვა!

ო, გამარჯობა, ლამაზო ქალო,
 ჩვენთვის შენა ხარ დღეს წმინდა ნინო!
 მითხარ, ვინა ვილაც მადღენა,
 შენზე აუგი რომ ვათქმევინო?!
 მთელ დღეს გლანძლა და გაგანიორწყლა,
 გულმა დარდისგან დამიწყო გმინვა:
 ის ისეთიო, ის ასეთიო!..
 მე ერთი ცუდიც ვერ მათქმევინა!
 მას ის უყვარსო, იმას — ესაო,
 ახლა კი არა, დიდი ხანია,
 გაიგე?! გოგას დღეს საყვარელი
 სამოგზაუროდ წაუყვანია!

ო, გამარჯობა, ძვირფასო ნანა,
 გუშინ თბილისში ყოფილა მზია,
 „ბატონ იქს“ უფრო დიდ პოსტს აძლევენ,
 „იგრეკისათვის“ მოუხაზიათ!..
 ტელეფონების ატყდა წკრიალი,
 გაიგე?! მართლა?! კი, აბა, არა?!
 იმან ეს თქვაო, ამან ეს თქვაო,
 „ამანომ“ იმას ვადააბრალა!..

უფროსმა უმცროსს შეხედა ეჭვით:
 ვერ ვიქნებითო კარგად დღეიდან,
 ყოველ კრებაზე ისმის კრიტიკა,
 როგორც ზევიდან, ისე ქვევიდან!..
 „ანონიმებით“ აივსო ირგვლივ
 მილიცია და პროკურატურა!..
 კიდევ კარგი, რომ ფხიზელმა თვალმა
 სიმართლე დროზე დაადასტურა!..
 წინვლამ, გარდაქმნამ ჩვენი დროისამ,
 ასე გაფანტა წყვედიადი, ბნელი,
 სად იმალება ენატანია,
 „ანონიმების“ ჩუმად მკლაბნელი?!
 ეს სულ ერთია, ვინც უნდა იყოს —
 ბახვა, მზექალა, გოგა თუ ნინო,
 რომ არ დააწყდეს ხალხს კვლავ ნერვები, —
 ენატანია გამოვავლინოთ!

ეთარ ჯიშპარიანი (ქ. ქიათურა)

— ტყუილად იქექები მაგ სანაგვეში.. ვისა აქვს
 დღეს გადასაყრელი საკმელი?!

ნახ. ბ. ზუბაშვილისა

ზ.ზ.

თავისუფლებას რა სჯობს! მაგრამ, ვაი, რომ მისი მოპოვების დროს ვეილით, ნაცარტუტად ვაქცევთ, ბოროტად ვინაივებთ ერის სულს, მის ზნეობრივ მწვერულს!

გვახტობს იმ საზოგადოებამ, რომელიც მუდამ იყო და რჩება ხალხის, მამულის სამსახურში და რწმუნებული ვართ, მათ ისევე აწუხებთ ჩვენში გახალხლებო უსინდისო ლებ-მაცემობა, თუ რკეთო მანია და სხვა სიმბინჯებები, რომლებიც ასე ფართოდ მოვიკიდა ფეხი ჩვენი გამწვეფებელი ანარქიის პირობებში!

უზნეობას არ გვაპტიებს ჩვენი მომბეალო!

აბა, რა დავარქვათ იმას (სხვა დანარჩენს რომ თავი დავანებოთ), რომ ამ ეკონომიკური სოციალის პირობებში ჩვენი მომავლის — ბავშვების სასწავლო ნივთები თურქეთის ჰაზარტე იყიდება?!

ვის ვართმევთ და ვისთვის მივცაქვს?!

განჯაშის ზარბი — უნდა შემოვიკრაო!

უნდა ავლავმოთ ეს უაჩალები! მდლობაა ღმერთს, არიან კეთილი აღმზიანები; ამას წინათ ზაქარია დელის სახელმწიფო სახელო კონტროლის სამსარაფელოს ფოთის სახალოს შიერ (ფურსის) — შურად ხუაფი) აშოღებულე უნა ათახობით ცალო სასწავლო ნივთი — რვეულები, ფაქრები, ავოკალმები!

ამორღებულ ნივთები ვაღვიცა ხაქარადელის დემოკრატიული საზოგადოების გურბის ხადროშის ღანჩხულის ჩაიოხულ ორგანიზაციას

(თავმჯდომარე — კუკური კუკულაძე), რომელმაც იგი გაანჯილა რაიონის სკოლებში იმ მონწილეობებზე, მატერიალურად რომ უჭირთ, ახვე — მრავალრიცხოვანი ოჯახების შევლებზე! აღნიშნული სასკოლო ნივთები ვაღვიცა ღანჩხულის კორპორაციას, მისივე სახელი სკოლებს, სკოლა-ინტერნატს, საშუალო სკოლას!..

ეს წალობაა!
ეს კველშიკმედებაა!
ხარაკალა მათ!

ჩვენი შეიღებისათვის, მომავალი თაობისათვის ზრუნვა დიდი ზნეობრივი საქმეა, რაც უთუოდ დასაფასებელი და სამაგალითია!

ამ წერილით ჩვენ გამოვხატავთ ჩვენი საზოგადოების იმ ნაწილის ნებას, რომელიც საჭიროებებს სვალრიდლო დღით არის დაინტერესებული. იბრები დემოკრატიისა და თავისუფლებისათვის, აწუხებს მამულის ზეილ..

ერის ხინდის ნუ გავცდელი ვროშებზე, ნუ ვიქნებით ჩვენი ტრადიციების შემდეგენი, კუპკიან ხუდის ნუ გამოვფუნო, ჩვენი შეიღებს ნუ წაგართმევთ!

ეს უზნეობაა, დაეცემა, ვახრწანა!..
თ. პილპა — პირველი სასული სკოლის დირექტორი.

ბ. შაბუნიძე — მეორე სასული სკოლის დირექტორი.

მ. ბოგინაიშვილი — მესამე სასული სკოლის დირექტორი.

ბ. ჯიქიაშვილი — სკოლა-ინტერნატის დირექტორი.

შ. ბარბაქაძე — საშუალო სკოლის დირექტორი.

დ. ღანჩხუთი

ჩვენს შეიღებებს - ნივთებს

მეზობელმა ვამიხილა: მივდვირა ანდოლთსი მე ვიწა ვერ ვაგაქვე და წავეთ იგოთსი..

რა გგონიათ, იგოთი ინდოეთზე წაქლებია! — იგიღება ევალფერი, რაც თბილისში წაქლებია!

ახლა გორის იტებს! გასცილდი! მანქანით ხარ! ვაჩქერე თუ უიდე, რაც იქა ექვთ, არ იწანო, ძმაო, მერე!

ახი — „პაქა“ სიგარეტი, თუმანი ღირს დღევის ჩირი.. ცოლ-შვილს ჩირს თუ არ უქვიდი, გამოდხარ წაღა ვირი!

ბუთახია ვოქის ფხი (ჩიბებს ხელი გაიხვით!) კეთებს: „როდის დამკალ-მეტიქი!“ — „გუშინ მოვიცა თავიხით!“

ჩინი ვიწა, რა ვიწა და ჩინი თურქეთი-ინდოეთი! — აგერაა, ძმაო, გორი, ხაშური და იგოეთი..

შემაინ მერკაბილიშვილი

თუ გსურს!..

თუ გსურს, იხმარაღ-იხმარაღ სპასო, — უნდა შეაქარა სპარჯის საბაშონს და თამსსაყრალად გეძება ფულოი, არ გბმინდება სანძე საბაზროლი!..

ნიანბი

ს ი ზ მ ა რ ი

ას წელს აცოცხლოს გამჩენმა.
წუნხელ რომ კაცი შეხიზმრა.
მთა-მთა ფრთხილად რომ ჩამოხუვა
ბილიკს, მონატულს ზეცისფრად!

მოვიდა, გულით დალოცა
გახსნილი კარი ერისთვის
და წუთისოფლის ფანქრიდან
გასტყორცნა კარიერისტი!

ყველა გულბოროტს გახადა
უჩინმაჩინის ბექთარი,
ბზები გადუქრა ყველა ქურდს,
უჩაღს, მლიქვნელს და მექრთამეს!

ყველას მოჰკითხა მამულის
ვალი საკუთარ უფლის წინ
და განარიდა ხავარძლებს
უქნარები და უღირსნი!

ფეხდაფეხ შემოიარა
მიწა, ავსუღთა ნატორი,
და ეამბორა, ეინც ნაბა
ნამუსის ქუდის პატრონი!

გამომეღვიძა, წამოვდექი,
მივხედ-მოვხედე გარემოს.
ქუჩაში ვიღაც მღეროდა:
„ჩემო სამშობლო მხარეო!“

მთებიდან ბარის ხანაზებს
შუქს მფჳნდა დილა ცისმარი,
რომელსაც გასანადღებლად
ჩაბარდა ჩემი სიზმარო!

და სხვები...

ბარათი ერთი საამჟამოდან

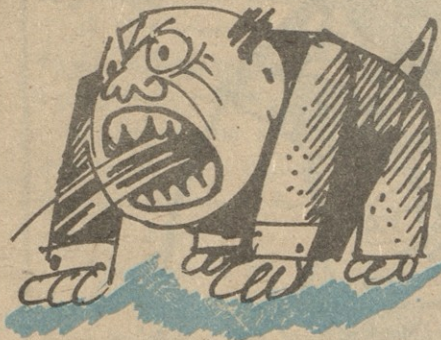
ჩვენ ვიმარჯვებთ ყველა ერთად,
მაგრამ ხდება ასე ხშირად:
სამ-ოთხ კაცს რომ ჩამოთვლიან,
მე ყოველთვის „და სხვებში“ ვარ!

ცოლი ცხარობს: „შენ ხადა ხარ,
მიოხარ, ხანამ არ შევშლიდვარ!“
მე ვამზვიდებ: „გულს ნუ იტყხ,
გჭეროლჯს, რომ „და სხვებში“ ვარ!

გეზვეწებით, ერთხელ მაინც
გამიჩხანათ არსებითად?
ან თქვით, ვინ ვარ, ან საჭაროდ
ამომშალეთ „და სხვებიდან!“

ძ ა ლ ლ ი

ძალდი უფს.
აფრთხოვს ყველა ხატანას
და უხმენ.
რაგინდ იუო დაღლილი,
მაგრამ ძნელია იმის ატანა,
ადამიანი რომ უფს ძალღვივით!

მ ა ლ ა ზ ი ა შ ი

აბა, მოვიდა ერთი მკვნეხარიც
და ისიც ჩემს წინ დადგება, ალბათ!
„ვედარ წაესულვარ შინ და ეს არის!“ —
მოხუცებულზე თქვა ვიღაც ნარბმა.

მე ამიბორგა გული დაკრილი.
სიტუვა დაუფგე უცნობ ინდივიდს.
და ჩემს ფიქრებში მიხი აჩრდილი
დაბორიადობს დღემდე ბინდივით!

კ ა ს უ ს ს ა რ ვ ე ლ ი ! !

მსურდა, მენახე ბურჯად ქალების —
რად შეიღებე ლურჯად თვალები?!

დროის მსახვრალი ხელის უხლები,
რად დააშორე კაბას მუხლები?!

ოქროს ძეწკვი რომ გულში ჩაიკარ,
რად მოითხოვე მაშინ „ლაიკა“?!

გულის შემძვრელი ტოლი ბიჭების, —
გრძელი ნაწნავი, — რად შეიკერი?!

რატომ მალდებდა დროგამოშვებით
მძიმე ქუსლები შენი ქოშების?!

მზეში ფრიალი რად არ აცადე,
ლესაქი შლაპას რად ანაცვალე?!

ვუკაცის გულის გახანღებნი,
რად აიჭრეუე ჩემის ეელები?!

მე ამ კითხვებზე პასუხს არ ველო.
რადგან მოდაა შენი მფარველი!

შ ე გ ო ნ ე ბ ა

მისახვეჭრს მიხვდი
და სხვის კარნახს ნულარ უჭერი.
როცა ფიქრები გაგაბრუებენ!
ნუ იწყებ კამათს.
თუ შენს ირგვლივ სხედან მუნჯები!
ნუ იწყებ უვირილს.
თუ შენს ირგვლივ სხედან ყრუები!
თუ შენ არც ყრუ ხარ
და არც მუნჯი ხარ. —
ფრთხილად იუავი.
ხანამ უფაღს არ დაუსჯიხარ!

ა ვ ტ ო მ ო ყ ვ ა რ უ ლ ი ს ო ნ ო ლ ო ბ ი

ავტომანქანა ვიყიდე
და გავეზარე ჯალაბი.
მერე სახლის წინ „უიგული“
ჩემს ძალღთან ერთად დავაბი.

და ყოველ დღით მხვდებთან,
ვით ძმები, ერთუროს შეზრდილნი:
მურიახათვის რძე მიმაქვს,
მანქანისათვის — ბენზინი!

ვაქებ ოთხფეხა მეგობარს.
მიხი სიფხიზლე მაშხნევეს.
როცა ბორბლებთან ვაოულობ
ვიღაცის შარვლის ნახევებს!

საქმედური

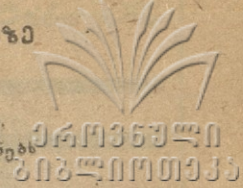
რა ლამაზი ზე გამხმარა
შენს ეწოში. მარანთან..
მახხენდება ის დღე. როცა
მიხი ჩრდილი გფარავდა..

სულ რომ ყანწებს ატრიალებ.
ტყბილ ღვინოს სვამ. ემიზე.
ერთი ყანწი წყაროს წყალი
ზეს ვერ დააღვეინე!!

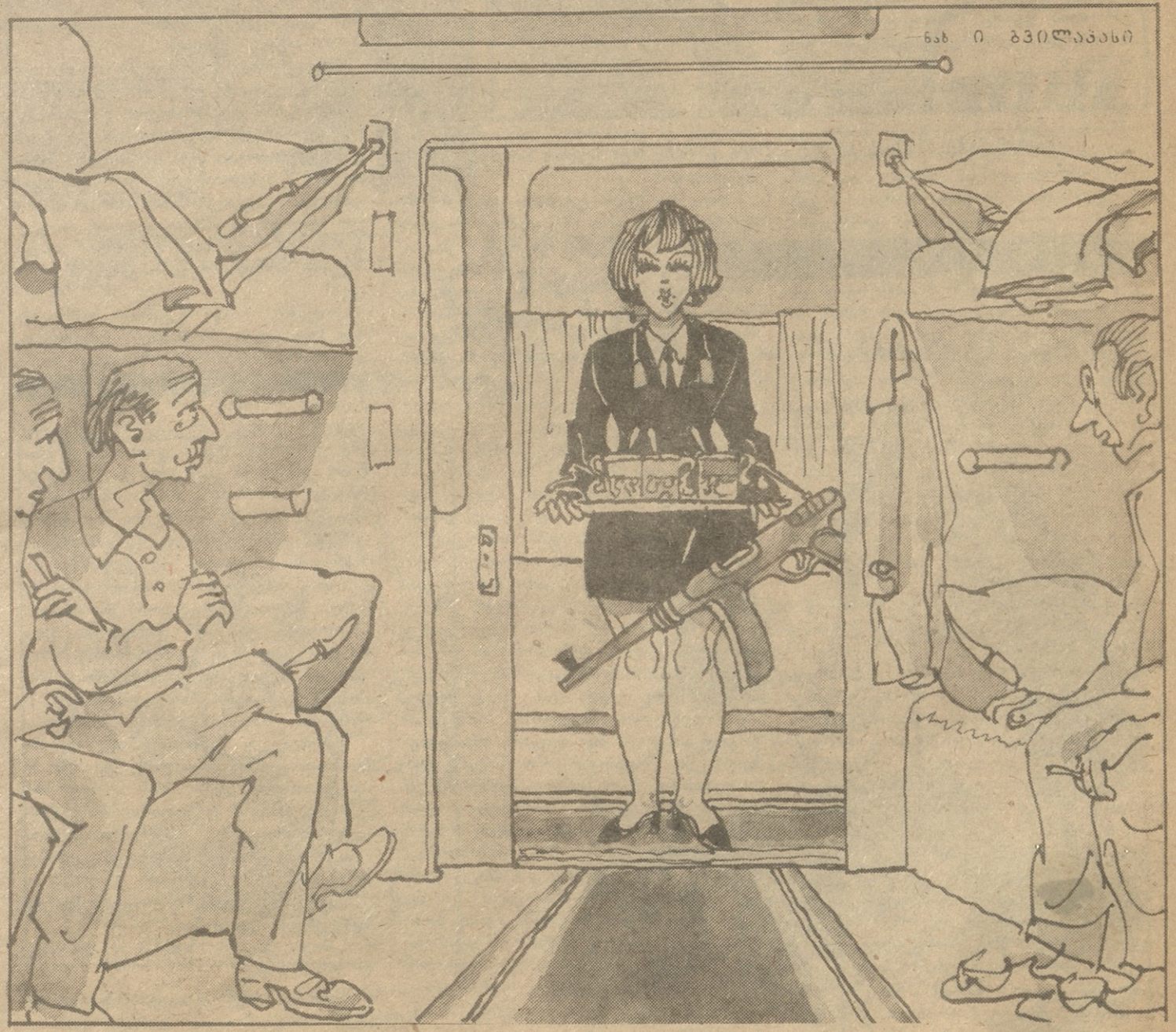

ფიქრი პოეზიანა

სადაც პოეზიის
ვერ პოვეს გახადები.
მოთხრობის სტრიქონებს
ტებენ და..
ლექსად ახადებენ!
გზა გვასწავლეო! —
არ სთხოვენ რუსთაველს.
ისე მიდიან
ციხის ახადებადი.
და ზის ცხრაკლიტულში
ლექსი ჩერუტქმელი —
გულის მალამო და
გულის დამთუტქველი..

— ნახ. ი. გვილაპანძი

— ბატონებო, ჩაი და კალაშნიკოვი თქვენ შეგვიკვებეთ?

პაპარა ზღაპარი დედამისის

ურჩხულეთის მუშაობაში ეცნაური რან მოხდა. არა, უცნაური რა უნდა მომხდარიყო ამ ცოდვით საესე და ბუნების ფანტაზიით აჭრელებულ დედამიწაზე. მაგრამ მაინც უცნაური იყო იპიტომ, რომ ურჩხულების ნაირ-ნაირობას მაინცა ჰქონდა საზღვარი. მართალია, ზოგი დიდი იყო, ზოგი — მთბცრო. ზოგი — ეშვიანი, ზოგი — ლოჯიანი, ზოგი — ჯაგრიანი, ზოგი — ეკლიანი, ზოგი — მწვანე, ზოგი — ლურჯი, რუხი, ვერცხლისფერი და მოყვითალოც კი. მაგრამ ახალგაზოჩევილი ურჩხულის ფერისა მანამდე არავის არაფერი ახსოვდა: გამოიჩნეა ვეება, წითელი ურჩხული..

წითელი ურჩხული ვიღას გაუგიაო? — აყვანდნენ ურჩხულეთის ბინადარი. მაგრამ ახალგაზოჩევილი ურჩხული მარტო ფერით კი არა; საქციელითაც განსხვავდებოდა სხვა ურჩხულებისაგან ზომითაც და ფორმითაც. ზომით, როგორც ვითხარით, ვეება იყო. ფორმით ჩვეულებრივი ურჩხულების თითქმის ყველა ნიშანს შეიცავდა. მაგრამ მაინც ბევრი რამ ჰქონდა განსხვავებული. ჯერ ერთი, ვეება კული მრავალტოტად განშტოებოდა და ზოგ ტოტს რომ მიწაზე მიათრევდა. ზოგი მიწის ქვეშ ჰქონდა დამალული. უამრავი ფეხი ჰქონდა, ზოგზე ნატიფი თითები ლამაზი, წითლად შეღებილი ფრჩხილებით უმთავრდებოდა. ზოგზე კი გრძელი, კაუჭი, ბასრი ბრკყალები მოუჩანდა. ეკლიანი ჭაგარი მთელ სხეულზე ეყარა. და სისხლისფრად უღლავდა. გარდა ამისა, უხილავი ხიფების უზარმაზარი ხლართები ჰქონდა გაშვებული მთელს საურჩხულოში და ურევდა ქვეყანას. ამ ხიფების მამოძრავებელი ტენი ჩვეულებრივ, ურჩხულის თავში კი არ იღო.

არამედ ჯერ კვარცხანში, ორთავიანი არწივის კუჭში რომ ინახებოდა სცივლეთში. რომელ ურჩხულსაც ეს ხიფები შეუძევბოდა. ტარჯავდა და აწამებდა. ზოგს კბილი ჩამოსძვრებოდა ისე, რომ მიზეზს ვერ აღგენდა. ზოგს სხეულის რომელიმე ნაწილი მოაღებოდა, ზოგს თავი სტკიოდა და ზოგს მუცელი გვრებდა. იცოდნენ ურჩხულებმა, რომ ყველაფერი ეს რაღაცნაირად წითელი ურჩხულის ბრალი იყო, მაგრამ ვერაფერს ახერხებდნენ ახლა — საქციელი: სულ იმას გაიძახოდა. — აწვდოი ვარ ურჩხულებს შორისა ათვის ვერჩი, პირიქით, ყველა ჩემს მოშობას ცდილობს! თუმცა ვინ დაუჯერებდა? გაგიოთ, ანგლოზი — ბრკყალებით, ეკლიანი ჭაგრით, მრავალტოტა ხერხივით კუდით, ორკანი ენით, საშინელი, ცეცხლისმფრქვეველი ხახით?

ჰოდა, ასეთი უცნაურობის გამო, ურჩხულებს რომ დრკონებს ეძახიან, წითელ ურჩხულს სრკონი შეარქვეს! სრკონი რომ პირს გააღებდა, ისეთი

მყარალი გაზება ამოსიოდა, წახეცა — დედა მიწას წამლავდა, მაგრამ ვერაფერს აწყობდნენ საკოდავი ურჩხულები..

რამდენჯერმე კიდევ მოინდომეს ასეთი განსხვავებული, უცნაური სრკონის მოსპობა: კიდევ წაუთაქეს აქეთ-იქიდან, ზოგამ ტლინი მოსცხა, ზოგამ დინგი ამოჭკრა, მაგრამ ვერაფერი მოუხერხეს და თავი დაანებეს. მერე ერთმა ჭობისფერმა ურჩხულმა გადაწყვიტა, — ზოგი მოტყუებით, ზოგიც ძალით უნდა რთვორმე მოვამორო ამ ქვეყანას სრკონით! კიდევაც მოაქდა თავზე და დაუწყო მის სხეულს უმრწყალად ჩეხვა, მაგრამ რომ დანიანეს ჭობისფერი ურჩხულის ასე გაიღოვრება (თანაც წითელი ურჩხული მაინც არ ეცდებოდა), სხვა ურჩხულებმა იფიქრეს. — სრკონს რომ ამ დღეში ავღებეს ეს ოხერი, ჩვენ რას გეზამსო! წაგმევენენ სრკონს და გადაარჩინეს! სამაჯივროდ, ჭობისფერი ურჩხული მიჩეხ-მჩეხეს და დაანებეს თავი..

როგორც ყველა ცოცხალი არსების სხეულზე, ურჩხულების სხეულებზეც მრავლად სახლობენ პარაზიტები. სრკონიც, ცხადია, არ იქნებოდა ამ მხრივ გამონაკლისი. უფრო მეტიც: ჯერ ერთი, სრკონის სხეული გატენილი იყო სხვადასხვა ჯურის მილითობით პარაზიტით; მეორეც, ეს პარაზიტები სრულად განსხვავდებოდნენ სხვა ურჩხულების პარაზიტებისაგან იმით, რომ არანაირი წესი და კანონი მათთვის არ არსებობდა. რომელ პარაზიტსაც რა მოუეიდოდა აზრად, იმას აკეთებდა. სპობდა ირგვლივ ყველას და ყველაფერს. თუ რომელიმე სხვა ურჩხულის სხეულზე გადასახლდებოდნენ, უცებ ამბტუებდნენ იქაურობას, აურევდნენ, აწფოლებდნენ იქაურ პარაზიტებს, აწიოვებდნენ, წაჩხვებდნენ. დაისხლიანებდნენ ურჩხულს. ამ უცნაურობის გამო წითელი ურჩხულის პარაზიტებს სრკონიტები შეარქვეს. მათი ამოცნობა ძალიან ხდვილი იყო, სხვა რომ არაფერი, ჭუჭყის სუნი: გამოარჩევდა კაცი მათ სხვა მსგავსი არსებებისაგან. ისე კი უნდა ითქვას, რომ სრკონიტების სხვა ურჩხულთა სხეულებზე მოხვედრას ზოგჯერ სრკონის შავი ხიფებიც უწყობდნენ ხელს. რაც შეეხება სრკონის ხიფებს, ისინი დედამიწის ყველა კუნთულ-კუნთებს სწვდებიდნენ. წუხდა მთელი ურჩხულეთი, აღარ იცოდნენ, რა გზას დასდგომოდნენ, როგორ მოეშორებინათ თავიდან წითელი სრკონი.. არადა, ბუნების კანონების თანახმად, უფარგისი, უცნაური, მშვიერ-მწყურვალი და ასე დიდი რაოდენობით სხვადასხვა ჯურის პარაზიტებისგან დახრული ურჩხული უნდა დასუსტებულიყო და მომკვდარიყო! იყო კიდევ ბევრჯერ ამის ნიშნები, მაგრამ ურჩხულის დასუსტებასა და სიკვდილს ამაღდ ელოდნენ..

შეშინებული ურჩხულები ხშირად იჭრებოდნენ და აწყობდნენ გგგმებს, როგორ

მოეშორებინათ თავიდან სრკონი. ბოლოს სხვა ხერხებთან ერთად, ერთი ასეთი ხერხი გამოიყენეს დაივირს! წაქეშენ. წაქეშენ. როგეს სრკონიტები და ურჩხულები ერთად თელს ურჩხულის ტანზე. ზოგი დააწინაუღეს, აღიარეს, გვერდში ამოიყენეს. ზოგი მოატყუეს, ზოგი მოწამლეს და ისე შეავ. ზაუნეს სრკონის ორგანიზმში, იმდენი ჭენს, რომ წითელი ურჩხული შიმშილით სიკვდილის პირას მიიყვანეს — სრკონი დასუსტდა და წაიქცა..

გაუსკდათ შიშით გაულები ურჩხულებს.. — არიქა, დედაბუროთ, სანამ ჩვენზე წამოვლენო! — დაივირეს და სადაც აწელი და ახალი რამ მოეძევებოდათ, მოხიკეს და გამოზიდეს, აყრიდნენ და აყრიდნენ დაშეშული სრკონის თავებს ხანებში.

— როგორმე ისევ უნდა შევეერთოთ, ერთ კანად მაინც შევეკათ, თორემ სულ მოლოკვენ მთელ დედამიწას ეს ცეცხლისმფრქვეველი გველშაპებო! — თქვა ერთმა და დაუჯერა ყველამ.

არადა, ახალი საშიშროება მოედო ურჩხულეთს: სრკონი ევდებოდა — ვაგარდა წმა სრკონიტებში და პარაზიტთა ურიცხვი კოლონა მოსხლტდა გავერანებულ სრკონის ტანიდან და მოედო სხვა ურჩხულებს. შეწუხებულნი, შეშფოთებული და გაღარეული ურჩხულები ბუზანკალშემძვრალი მოზურებივით ხტოდნენ და სხმარტალებდნენ. — ეგობა როგორმე თავიდან მოვიცილოთ სრკონიტებიო, — მაგრამ ვეღარაფერს აწყობდნენ..

თავების რად შეკონვის მომხრებმა ერთ ხანს კიდევ მოახერხეს გამჭვირვალე ჯაჭვის სრკონთა კისრებზე შემოხვევა, მაგრამ გამხეცებულ, დამბეულ, ერთმანეთზე დაეგზილ სრკონებს რომ ერთმანეთთან მიაახლოვებ, უარესს არ იზამენ? მართლაც ჭენს და უფრო მეტად დაეროინენ ერთმანეთს, დაწყვიტეს გამჭვირვალე ჯაჭვი და დაქამენ ერთმანეთის, თითქმის მოისპო, გაღლეგორდა წითელი ურჩხული, მაგრამ მისი წამლად ამოსულმა მყარლმა გაზებმა, საშომლავიანმა შოთავსმა და დედამიწა მოდებულმა სრკონიტებმა სისხლისფრად შეღებეს მთელი ურჩხულეთი.. ერთიმეორის მიყოლებით ეცემოდნენ ურჩხულები, გადასუნდა მრავალი მათგანი, სამაჯივროდ, აზვთდა და აფუთფუთდა პარაზიტების სამყარო.. სრკონიტებმა სხვა ურჩხულთა პარაზიტებიც თავიანთ ყიდაზე მოაქციეს..

შეწუხებული, ტარჯული ჩვენი დედამიწა მხოლოდ შიის ამოსვლასა ელოდა: ის იყო ერთადერთი იმედი! მისი მოქნილი სხივები ხომ ანათებს ყველაფერს, რომ აღწყვეს ყველა ჯურლმულში? პარაზიტებსაც სწორედ შიისა ემინიოთ, სინათლისა ემინიოთ!

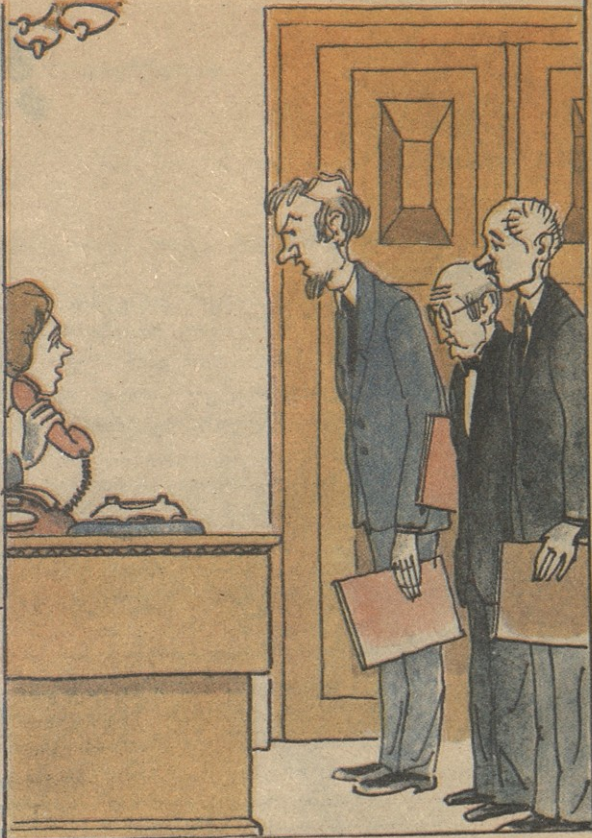
„ამოცა მზე ოდესმე?!“ — ფიქრობდა დამწუხებული დედამიწა.

„ამოცა, აბა, რას იზამს?!“ — უპასუხებდა თავის თავს!

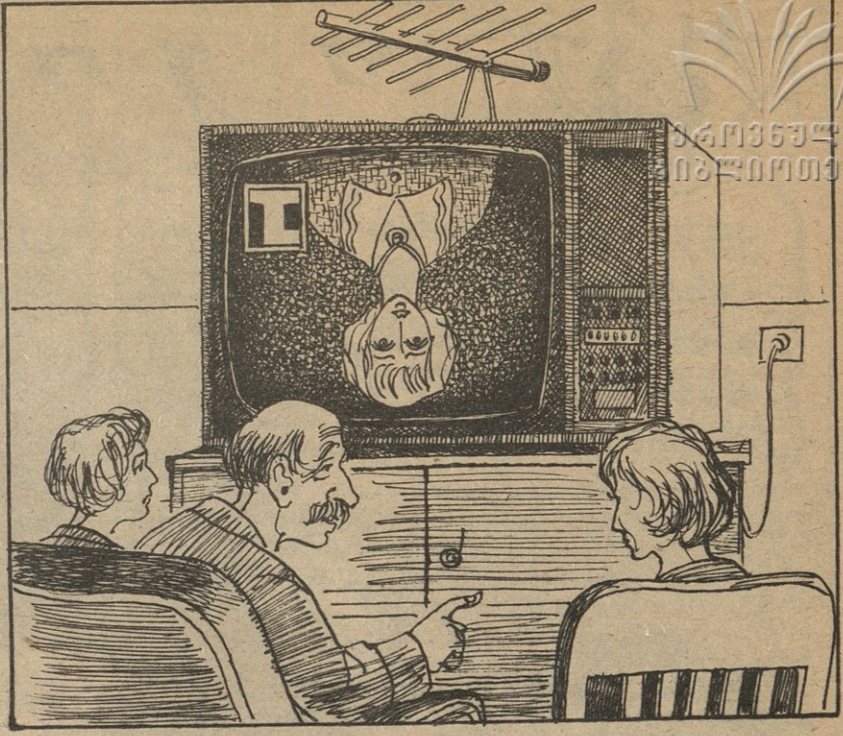
ჭირი იქა, ლხინი აქა; ჰატო იქი, ფქვილი აქი..

ოპ, ეს ფქვილი მაინც არ გეხსენებინაო! — მეტყვითე ჭეპი..

— ტყუილად ელოდებით უფროსს!
გაფიცა. ათმაგ ხელფასს თხოუ-
ლობს..

— ალბათ ჩვენზე კიდევ რაღაც უკუღმა უნდა თქვან!

კვირ დღე

— რა არის ამ წანდუკში, ახე ძვირად რომ
ყიდი?!
— ფულის საბეჭდო დაზგაა შიგა!

— ღმერთო, შენი სახელის ჳირი-
შე! კერძო ტაქსის ერთი საწყალი
კატრონი გემუდარები: ყველა სახის
ტრანსპორტის მძღოლი გამიფიცე!

საქართველოს
ბიზნესი
ბიზნესი

მეგობრობა, თემურ

ი უ მ რ კ ა ნ ს ა

დვირფალო რადიომსმენელებო ახლკ გამომგეცემთ ამინდი ბიუროს ცნობა. დღეს დასავლეთ საქართველოში მოსალოდნელია ცვალებადი მდროუნილულობა, ალაგ-ალაგ წვიმა, სუსტი ქარი ტემპერატურა ბარში — 10-15, მთაში — 5-8 გრადუსი სითბო, აღმოსავლეთ საქართველოში, ძირითადად უნაღველო ამინდია მოსალოდნელი, ტემპერატურა ბარში — 8-12, მთაში — 2-4 გრადუსი სითბო. შირაქისა და ელდარის საძოვრებზე ტემპერატურა დამით — მინუს 0-2, დღისით — 6-8 გრადუსი სითბო თბილისში შშრალი ამინდია მოსალოდნელი.

— უკაცრავად, თამრი, შირაქისა და ელდარის საძოვრებზე ვერას მოგახსენებ, მაგრამ ავერ, ფანჯრიდან ვხედავ, ასე წამოიშალნენ დოლიძის ქუჩიდან ღრუბლები, რომ აუცილებლად იწვიმებს თბილისში.

— მაშ ასე, ძვირფასო რადიომსმენელებო, როგორც ჩვენმა კოლეგა თემურმა გვაუწყა, დღეს თბილისში ღრუბლიანი ამინდია მოსალოდნელი, იწვიმებს კიდევ... მე ბოდიშს გიხდით, სინოპტიკოსების მიერ მოწოდებული ცნობის შეუმოწმებლად გადაცემის გამო, ფანჯრიდან ცოტა მოშორებით ვხივარ... თემურ, ბარემ ტემპერატურა დაგეზუსტებინა? გაყავი, ერთი, ხელი!

— ახლავე, თამრი! ჩვენი ოთახის ფანჯარა არ იღება, სავეტი მოეშალა, გვერდით ოთახში გაველ!

— გელოდებით, თემურ!

— თამრი, დღეს თბილისში 10-15 გრადუსი სითბო იქნება!

— გამლობთ, თემურ!

— მეგობრებო! ტემპერატურა დღეს თბილისში იქნება 10-15 და არა 5-8 გრადუსი სითბო, როგორც სინოპტიკოსები გვატყობინებენ, პეიოს ატმოსფერული წნევა კი — 750 მ. მ.

— რაღაც მეგეკება, თამრი, დღეს თბილისში ატმოსფერულმა წნევამ 700 მ. მ.-ს გადააჭარბოს!

— თემურ, შენი პროგნოზი ატმოსფერული წნევის შესახებ ყოველთვის ზუსტია და ამჯერადაც გენდობით! შეგიკალი ბელში, მაგრამ სხვა გზა არა მაქვს, ბარემ ქარის მიმართულებაც დაგვიზუსტე, რაღაც მეგეკება ჩემს ხელთ არსებული ცნობისა, სამსახურში რომ მოვიდოდი, სახეში მცემდა ქარი...

— რა გაქვს საბოდიშო, თამრი, ახლავე გაგიგებ!

— გელოდები, თემურ!

— ძვირფასო რადიომსმენელებო! ახლავე შემოვა თემური და მოგააწყდის ზუსტ ცნობას! დიან, ახლავე შემოვა! საცაა, შემოაღებს კარებს! ბოდიშს გიხდით, რომ თემურს შეაგვიანდა! შემოვა, ალბათ, აბა, აღ წავა!

აი, მისი ფეხის ხმა! გუამის, ალბათ, დღეს თანში!

— სადა ხარ, თემურ, დაგაგვიანდა!

— უკაცრავად, თამრი, ბოდიში მოვხადე რადიომსმენელებს! დეოფანში ბუჭუს შევეფეთე, გამოკარკული მქონდა თვალები, ხელი ჩამავლო, ლულზე შევაჩებოდა, დიოფანდავისხენი... თავი...

— რა ბიარბენინებდა ამ დალოცვილ ამსახურში, რამ გადაარია ამ რა დრო, ლუდი!

— დემოთმა იცის მაგის ამბავი... დიან, თამრი, აღმოსავლეთის მიმართულებით უბევრავს დღეს ქარი!

— ძვირფასო რადიომსმენელებო! როგორც მე მოგახსენეთ და თემომაც დაგვიდასტურა, დღეს თბილისში იქროლებს არა დასავლეთის, არამედ აღმოსავლეთის მიმართულებით ქარი!

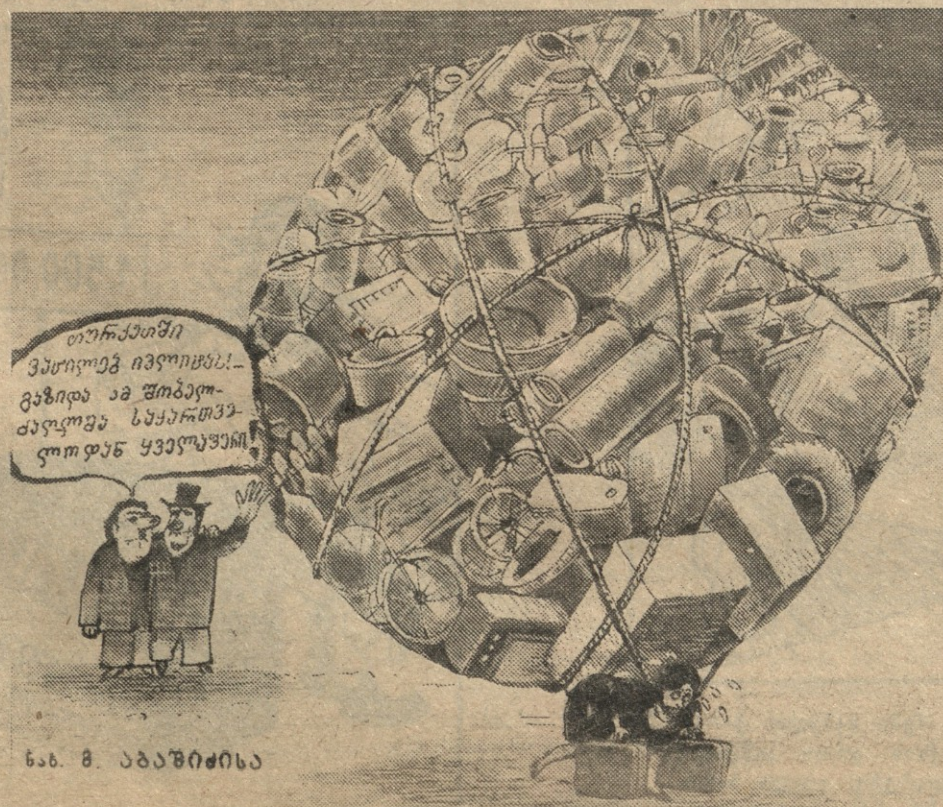
— თემო, შემოგველე, ზომ არ გაგიზომავს, რა სისწრაფით იქროლებს წამში?

— 15-20 მეტრი სისწრაფით, თამრი!

— გეთანხმები, თემურ, კიბზე რომ ამოვიდოდი, ისე ამიფრიალა კაბა, თუ მეტიც არა, ნაკლები სიჩქარით არ იქროლებს... ამ ცნობის მიხედვით კი 10-15 მეტრი უნდა მეთქვას!

— გმადლობთ, თემურ!

მომავალ შეხვედრომდე, ძვირფასო რადიომსმენელებო!

ნ.ბ. 8. აბაშინისა

საქსორობი
ბანუფილუვა

საქსორობი
საქსორობი

ბანიბა, ღარიშხანს უი-
ლით თუკვა საჯარა-
რათ და, აბარ, ჩვენი სუ-
ლი მოგივანათ-სუ-
ფთა ღარიშხანია!..

აღმოჩენილია ახალი დავადება!..

იუზო რაქაძე

ჩივილი: უგულობა, ზიზღი ხალხიადმი, ადამიანური
გრძობების დაკარგვა, ხიფათული ძალაუფლებისა და სხვისი ცო-
ლებისადმი, მისწრაფება იმპორტული საქონლის შეძენისადმი, მადის
გაძლიერება ისეთი დიფერციალური სახურსათო პროდუქტების მი-
მართ, როგორცია: ხიზილადა, ზუთბი, კალმახი, სუკი...

მტკიცებულება: ხილული ლორწოვანი გარსები — შურა-
ლი: მხედველობა — გაურკვეველი, არაფრისმთქმელი: გულის ტო-
ნების მოსმენა და არტერიული წნევის გაზომვა ვერ ხერხდება!
აუხკულტაციით ფილტვებში მკვრივი სუნთქვა; პალპაციით დვიდი
და ელენთა ქვის კონსისტენციისა.

ვაშატოლოგიურ-ლაბორატორიული მონაცემები:
სიხსლის ანალიზი და კოაგულოგრაფია ვერ კეთდება ორგანიზმში
სიხსლის არარსებობის გამო!

ზარდში — სუკეფსო აქოპოლური სახმელების კვლი...
რანტგენოლოგიურად — გულია და ფილტვების
საზღვრები არ აღინიშნება.

კლინიკურ-ლაბორატორიული გამოკვლევების საფუძველზე დაი-
ხვა დიაგნოზი: **ფუნქციონირების დაბზბდება!**

მკურნალობა: თერაპიის რადიკალური მეთოდი პირვე-
ნების დაწყონებლივი გათავისუფლება დაკავებული თანამდებობი-
დან როგორც წესი, ამის შემდეგ სახრათოდ ქრება ყველა ზემო-
ჩამოთვლილი ჩივილი და ხიშტობი!

პროგნოზი: სამედიცინო თვალსაზრისით ცხოვრებისათვის
ეთილსაიმედოა, თუ სამსახურიდან მოხსნამდე არ დაიჭირეს!

დაავადება პირველად აღმოჩნდა თბილისში 1988 წელს (გარკ-
ვეული მიზეზების გამო, დღემდე იგი ოფიციალურად ვერ აღ-
წერე).

როგორც საქართველოს რეზუბლიკის ანდაცვისა და სოც-
ურუნველყოფის სამინისტროდან მაცნობებს, ჩემი აღმოჩენა პრე-
მიაზე წარუდგენიათ!

გურამ ხუციშვილი,
მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი.

ქეისი და ვანსაღურეტი

ქართული
ნიჰილიზმი

ტაუზი ესეიერნობდი ერთ არტუ ისე მსუბუქი ყოფაქცევის მანდილოსანთან და შემთხვევით ვიპოვე ბუჩქებში გადამალული დიდი ჩანთა (ბუჩქებში რა გვინდოდა?! — ვიჭექით და ვისვენებდით). ჩანთაში ელაგა დიდძალი თანხა, დაახლოებით მილიონ მანეთამდე (სულ ასმანეთიანები). ოქრო-ვერცხლი, ოქროს ბეჭდები, სამაჯურები და საათები, ბრილიანტის თვლები და ძვირფასი სამკაულები, ლატარიის ბილეთები, ობლიგაციები, დოლარები, ქალის ბიუსტპალტერები!..

ყველაფერ ამას პატრონს დავუბრუნებ იმ შემთხვევაში, თუ მომიტანს ცნობას იმის შესახებ, თუ საიდან შეიძინა ამდენი სამდიდრე და თუ ზუსტად მეტყვის ფულის, სამკაულების, ბეჭდების, ლატარიის ბილეთების, ობლიგაციების, დოლარების რაოდენობას, ოქრო-ვერცხლის წონას, ბიუსტპალტერების ფერსა და ზომებს!

ჩემს სოფელში ჩემივე ეზოდან გავიდა და აღარ დაბრუნებულა კვერცხმდებელი დედალი, წონით 1 კგ და 155 გრამი (ბუმბულიანად). ქათმის გარეგნული ნიშნებია: მარცხენა ფეხზე შებმული აქვს წითელი ძაფი, მარჯვენა ფეხი მოტეხილი აქვს და კოჭლობს, მარჯვენა ფრთა შეღებილი აქვს ლურჯი მელნით (მეზობლების ქათმებისაგან რომ გამოვიცნო), თავზე აქვს პატარა კრილობა (მეზობლის მამალს არ დანებდა და, იმ უსინდისომ ჩაუნისკარტა).

თუ ვინმემ თვალი მოჰკრას, ან ფეხი წაჰკრას ასეთ ქათამს, ვთხოვ მაეცნობოს, ან დაკლული გამომიგზავნოს მისამართზე: უმატრონო რაიონი, სოფელი საქათბია, ბებრეკა ქაოჰაძინი!

საომიოსიო მაღაზიასთან დოკლაპია ქმარს დაეკარგა ახალგაზრდა, ლამაზი ცოლი. ქალის გარეგნული ნიშნები: არის საშუალოზე ოდნავ მაღალი. მაგნიტივით მიმზიდველი.. ტანი აქვს ქანდაკებასავით ჩამოსხმული. მკერდი — წინწამოწეული, თეთრი. ჩაკეცილი წელი, ჩამრგვალებული თეძოები, ოდნავ მსხვილი, თეთრი ფეხები, ბროლის ყელი, ხალიანი ტუჩი, გაბადრული სახე, ზღვისფერი თვალები, ლამაზი წარბ-წამწამები, მხრებზე ჩამოშლი-

ლი დალალები. ქალს მობურთული აქვს გამკვირვალე, ნაქსოვი მოსახამი, რომელშიც სხეულის ყველა ნაკვთი ჩანს.

ლამაზმანი სიარულისას ლერწამივით ქანაობს. ილიმება და თავისი გარეგნობით უნებლიედ იზიდავს ყველას, განსაკუთრებით სექსუალურად აქტიურ მამაკაცებს!..

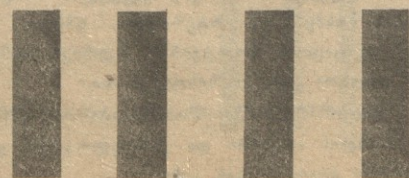
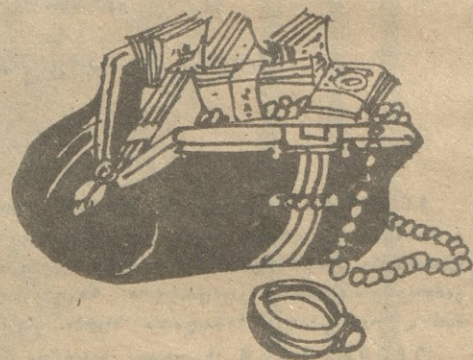
თუ ვინმეს გინახავთ ასეთი იშვიათი გარეგნობის ქალი, ვთხოვთ დარეკოთ შინაგან საქმეთა განყოფილებაში, ან მიიყვანოთ იქ და უფროსის მოხელამდე. ხელწერილით ჩააბაროთ პასუხისმგებელ მორიგეს!

შეხვედრებული არ მყოლია არასდროს. არც — ცოლი, არც — სა-

ყვარელი და არც მიზნა. მყავდეს! ვარ ძალზე ბნირი. თუ ვინმე ცოლად გამომყვება, სიკვდილის შემდეგ, ახდერძით, მთლიანად ვუტოვებ ჩემს უძრავ-მოძრავ ქონებას — ერთ რვა კვადრატული მეტრი ფართის ძველ, გაურემონტებელ, ჩაბნელებულ, არაბოლირებულ ოთახს უტელეფონოდ და უსარდაფოდ. მაქვს ორი ცალი სპილენძის ტაშტი, ერთი ნაგვის ვედრო, საერთო საცხოვრებლის სასადილოდან მოპარული შვიდი თევზი, რომელსაც რუსულად აწერია: „ობშჩებიტ“, მაქვს აგრეთვე ორი სკამი, ორი დანგრეული ხის ტახტი, ერთი ძველი კარადა, ორი კოვზი და სხვა წვრილმანი საოჯახო ნივთები!..

მეუღლედ ვისურვებდი მან-მან წლის ქალს, რომელსაც დაქვეითებული ექნება უფრთხამენა და მეტყველება, ქალწული იქნება თუ არა, ამას ჩემთვის არავითარი მნიშვნელობა არა აქვს — მთავარია, კიქა წყალი მომაწოდოს და სიკვდილამდე მომიაროს!

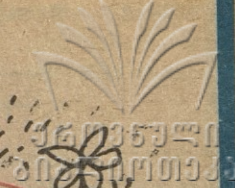
ვანო ცინცაძე

საქმე

საქმე

აიხსა ერთ მოთხრობადად

დედა

მამა

ბათი გოგონა ბრახინა

ქალი

მორაქობი (ველური ვარდის ბუ-

ჩქშია მიმაღული).

მოთხრობა ხდება ხალხი

დედა (ტკბილად): გრაჟინკა!

გრაჟინკა: რა იყო, დედიკო?

დედა: „რა იყო“ კი არა, „გისმენ!“

გრაჟინკა: რა იყო, გისმენ, დედიკო?

დედა: შენი ქლიავი უკვე დამწიფდა, შეგიძლია, მოწყვიტო!

გრაჟინკა: მადლობელი ვარ, ჩემო ტკბილო დედიკო!

დედა: მაშ, წადი, წადი და მოწყვიტე ქლიავი! სწორედ საშენთა! მამაშენმა მითხრა, უკვე დამწიფდა! პოდა, ნუ მოგერიდება, მოწყვიტე შენი ქლიავი, ჩემო გრაჟინკა!

გრაჟინკა: ალბათ, გემრიელი იქნება.

დედა: შეკამე, შეილო, ღმერთმა შეგარგოს!

გრაჟინკა: ჩემს ხეზე დამწიფდა ქლიავი! ტრალა-ლა-ლა-ლა!..

ქალი (გამოჩნდება კუტიკართან): ბრაქალა თქვენი გამარჯობათ, ბატონებო! გაამოს, შეილო!

გრაჟინკა: დედიკო, ნეტა რა უნდა ამ ბებრუხანას ჩვენგან?! რა უწო და საზიზლარი გომბეშოა! (ენას უყოფს დედაბერს). მე მარტო ჩემი დედიკოს შეილი ვარ!

მამა (ხაფი, შედიდური ხმით): რა ხდება მანდი?

დედა: ვილაცა დედაკაცი შეუჩნდა გრაჟინკას! მოდი, ნახე!

მამა (შეცრად): რას ეძებთ, ქალო?! ვერა ხედავთ, ეს ჩვენი გზაა, ჩვენი კუტიკარი, ჩვენი ბაღი, ჩვენი ქლიავის ხე, ჩვენი გოგონა.. თუ გინდათ, მილიციას გამოვუძახო?

ქალი: მე მხოლოდ გაამოთმეთქი გითხარით!..

დედა: ბავშვს ისე აუშალა ნერვები, ლამის აღებინოს! აბა, ახლა მოუსვით აქედან!

მამა (ხელს ჰკრავს დედაბერს): წადი, თორემ ძაღლებს მოგისევ! გაეთრიე! (გულში იხუტებს გრაჟინკას). ჩემს გოგონას აღებინებს!..

მამამისი თავში ჩასცხებს დედაბერს. იგი ეცემა, უტყდება ხის ფეხი, თავს არტყამს ქვას და კვდება!..)

დედა: ღმერთო, ეს რა მოგვივიდა?! რა-ლა გვეშველება?! იქით ნუ იყურები, გრაჟინკა, შედი თალარში და შეკამე შენი ქლიავი!

გრაჟინკა თალარისკენ გარბის.

მამა: ახლა ამას უნდა მივხედოთ!

დედა: კიდევ კარგი, რომ ახლომანლო არავენ ჩანს! ეს რა საქმე გვიყო ამ ბებერმა ხვალაგმა?!

მამა: სასწრაფოდ უნდა ავილოთ და მიწაში ჩავფლათ! მოიტა ბარი, ამოთხარე მიწა!.. აბა, გაინძერი!

დედა: ასე რატომ დავგსაჯა ღმერთმა, ან კი რა უნდოდა ამ გადარძლებულ ბებერს ჩვენთან?!

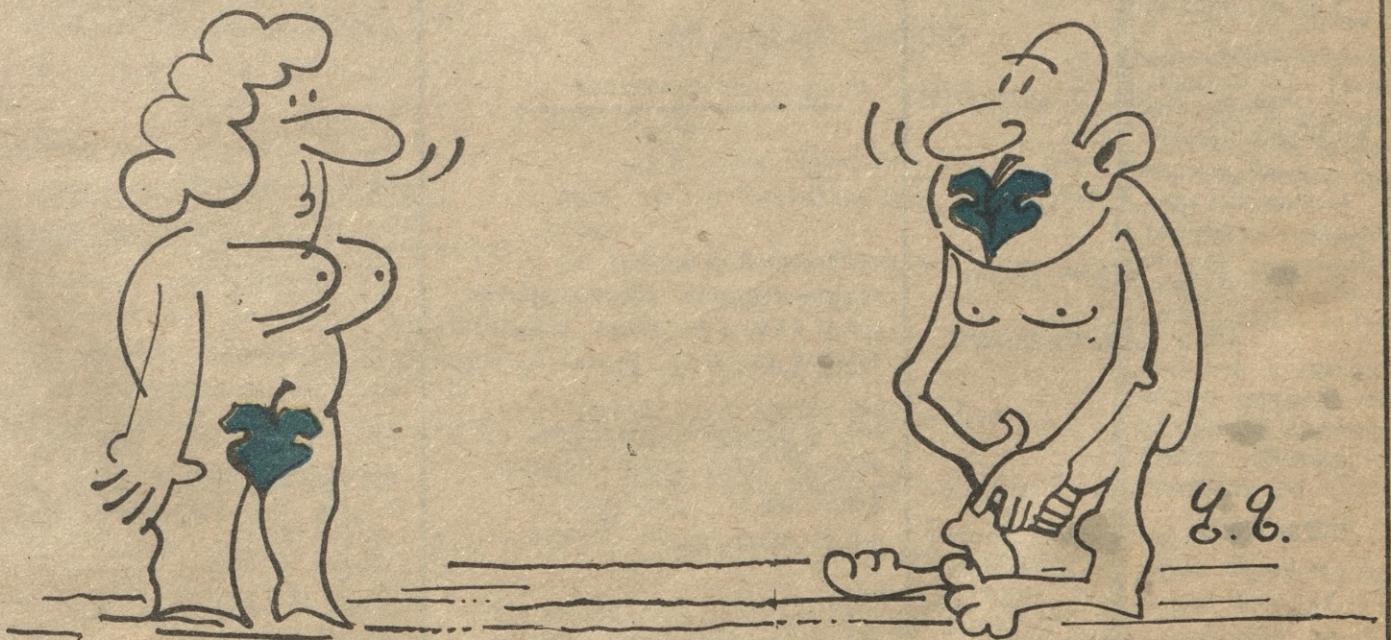
მამა: ბავშვებს აწინებენ!.. აბა, ჩქარა, ბარი მომიწოდე!..

დედა და მამა თხრიან ორშოს. მამა გვამს ორშოში აგდებს და მიწას აყრიან, მერე სამარეზე თესავენ ყვავილებს, ბალახს, ოხრახუშსა და ა. შ.

გრაჟინკა (თალარიდან): ოპ, რა ტკბილი ქლიავია, დედიკო!

პოლონურიდან თარგმნა
გიორგი მაჭუტაძემ.

ნახ. ბ. ზუგაშვილისა

მეგობარი

განცხადება

● ცოლი ღვინის სმას მიერ დაღვანდა და გავუყარი მსურველებს შეუძლიათ დააძალონ მას რომ შერიგება მთხოვოს!

● აბაბოგორიულად ვითხოვ ახალი მოდის შემოსვლა ჩემს ცოლს არავინ შეატყობინოს!

● ვიდრე სადემთოლოს არ გავათხოვებ, პირად ბედნიერებაზე თავს ვიკავებ!

● მის რულიადაც არ ვარ ცრუმორწმუნე, მაგრამ მაინც მაინტერესებს, თუ რა დაემართება თეთრ კატას, შავმა კატამ რომ გადაუჭრას გზა?!

ღიალოვაკი

— შენს სიდედრს თავს ვეფხვი დასხმია! — თანაგრძნობით ატყობინებენ სიძეს.

— მერედა, გადარჩა ვეფხვი?! — შეშფოთებული სახით კითხულობს სიძე.

***

— მომკლა კბილის ტკივილმა! — შესჩივლა ცოლმა ქმარს.

— კარგია, კარგია!

— რა არის კარგი?! — აღშფოთდა ცოლი.

— ორი კბილი რომ არ გტკივია!

გივი ჯაფელაუზვილი

საინტერესოა, ვიცოდეთ!..

ღღეს არ მიკვირს, კოსმოსში რომ მიფრინავენ! არც ის მიკვირს, მთვარეზე რომ სხდებიან! ალბათ, სულ მალე მარსზედაც დაფრინდებიან!..

მე ის მიკვირს და მოცებს, თბილისის კაფეებში გასაყიდად გამო-

ტანილ პურსა და ძეხვს, ბუტერბროდად რომ ყიდიან, რა იარაღით ჭრიან ისე თხლად!

● სულელი თუ ხარ, ამის დამტკიცება ადვილია, ჭკვიანი თუ ხარ, ამის დამტკიცება ძნელი!

***

ჩვენი მტრები ღობე-ყორეს ედებიან. უკუღმართი თავს გვაჩვენებს წალმართად!..

საქართველო ქართველების ედემია, ურჯულოს სურს, წაგვგლიჯოს და წაგვართვას!

სამშობლო გვაქვს სალოცავი ერთი, და წაგვართვას ახლა ვინ?! საქართველო ქვეყანაა ღმერთის, განა, მგლების სახრავი?!

წუნუ პართლელიშვილი

მეგობარო!

აირია მონასტერი! — ძალი პატრონს ვეღარა ცნობს, ვერც მეწაღე კერავს წაღებს, პურს მეპურეც ვეღარ აცნობს!..

არც — ცელქების ყრიაშული, — თვითონ ანციც ვეღარ ანცობს!.. ქალს ქალობა დაეკარგა, კაციც უკვე ვეღარ კაცობს!..

რალა ვუთხრათ ნოზრეს, გოგის, პატიოსნად მშრომელ ანდროს, — თავი როგორ გაიტანონ, ითადლითონ მათაც ამ დროს?!

ხალხს ღიმილი მოენატრა.
ზოგი ონრავს, ზოგიც დარდობს!
ალბათ, ას წელს ვიფრინდებიან...
რომ არ მოვსწრებოდით ამ დროს!..

ჯაურ აბუთიძე

მრალდავა რიკოშაბით

გაფლანგვისათვის მიუსაჯეს სახედარს ციხე.

ჩაჯდა დიდყურა, შეუბრუნეს უკუღმა კენი!..

მოინახულეს მეგობრებმა.

თავისთან იხმეს

და უთხრა მეღამ

თავისებურ მანჭვით და გრჩით:

— ზორცის დანაკლისს გაბრალებენ, ძმობილო, იცი?!

— ბლომად ჭამაო, ასე მოიხრეს, — დაუროთ მგელმაც.

გაწყვიტა ქვეყნად არსებობა ცხენის და კვიცის.

ცხვარი და ღორი აქციათ გამოზრულ ძვლებად!

— თავს ვერ ვიმართლებ, დამნაშავეს, აბა, რა მეთქმის?!

ესეც მეყოფა სასჯელად და უღვევლ დარდად.

მაგრამ, გთხოვთ, ერთი დაიხსომოთ, იწამოთ ღმერთი:

ზორცს ვერ ვეწყობი, ვერაფერს ვკამ, ბალახის გარდა! —

თქვა სახედარმა სინანულით, ცოლ-შვილის ფიცით

და თან განაჩენს შეუროგდა, უხმოდ გაყურდა,

რადგან ყველაზე მძიმე არის, თქვენც კარგად იცით,

სხვისი ქურდობის დამალვა და თვალის დახუჭვა!

ვალერიან მამუკალაუზვილი

ჩემი მეგობარი?

გულსკაცთან ვარ, მისი მოძვე,
ვევაჭრები რადიო!..
მთა და ხარში გაწრდილ მოწვევებს
„ვოლგის“ ფახად უიღის!..

აგერ ერთი აქებს დედალს,
ღმერთს იუენებს მოწმედ:
— მანეთიან კვერცხებს დებს და
სამოც თუმნად მოგცემ!

ხად ვიშოვი მე ფულს ამდენს,
კაცი არ ვარ ჩარხი! —
გაუფტქვენილად ცრემლებს მადენს
საყიდელი ხახვი!..

ნივრის სუნი კაცს თუ აგდის,
გულს იტკობენ ყნოსვით,
რადგან ნიორს ფასი ადევს
ფრანგულ სუნამოსი!..

საქმური აქმური

ალექსი სუციშვილი (ქ. ხაჩხერი)

ეს სიძვირე თოქოს მათრობს,
მივაბიჭებ ვერც კა!..
სივარტებს უახანოლდ
უკლიათ ცეცხლი!..

გაშვიდველის ვიცი შადა,
გული მიწუებს ზანზარს, —
შალაზია დაამსგავსა
მოყაყანე ბაზარს!..

კარაქი და ხორცი — ძვირი,
უვედში მთხოვენ შამალს!..
არ კითხულობს კაციშვილი,
ჩამაგირი რა მაქვს?!

მოხარული საათი

ნიუ-იორკის პოლიციაში აღელვებული ადა-
მიანი შეგარდა!..
— ძალიან გთხოვთ, მომისმინოთ! წუხელის დაგი-
რეკეთ, საათი მომპარეს-მეთქი, დღეს კი სააბაზანოში
ვიპოვე!..
— სამწუხაროდ, ვერაფერს გიშველით, ქურდი უკვე
დაჭერილია! — მიუგო მორიგემ.

შეფი

პაპბარბ იასმა მამამის გული გაუწყალა:
— მამო, ვინ არის შეფი?
მამო შეეცადა, პოპულარულად აეხსნა ყოველივე შეფი-
ლისთვის:
— შეფი ის კაცია, შეილო, რომელიც კანტორაში
ყოველთვის გვიან მოდის, თუ შენ ადრე მიხვედი და
ყოველთვის ადრე მოდის, როცა შენ დააგვიანებ!

თარგმანი ბიშან ასათიანისა

მხრანალი „ნიანანი“
№ 13-14. (1863). ივლისი.
გამოდის 1923 წლის ივლი-
სიდან.

საბჭოთაო
მთავარედაქმნის
ფართო მოღვაწეობა

საბრედაქციო კოლეგია:

მურთან ახალი, ავთანდილ
ადიშვილი (პასუხისმგებე-
ლი მდივანი), ჭახუა ამირა-
ჯანი, რომელი ბარბაია,
რეგან თვარამე, ქენელ
ლომუა (მხატვარ-რედაქ-
ტორი), ნოდარ შალაზი-
აია, რეგან მანუელამე,
აფექსანდრე სამხალაია, ბე-
გან სიმარტლიამე (მთავარი
რედაქტორის მოადგილე),
ქანსულ ჩარქვიაია, თამარ
წიქვიამე.

ტექნიკური რედაქტორი
არაკლი დვინდვა

გადაცა ასაწყობად 19.06
92 წ. ხელმოწერილია
დასაბეჭდად 12. 08.
92 წ. ქალაქის ზომი
ბოX90¹/₈, ფიზიკური ნა-
ბეჭდი ფურცელი 3. საად-
რეცეპს-საგაშო მცემ მლო
თამბი 3,6. საქართველოს
ქურნალ-გაზეთების გამო-
ცემლობა „საშობლო“.
შეკვ. №10.54. ტირ, 63 000.
ქურნალი გამოდის თვეში
ორჯერ, რედაქციაში შე-
მოსული მასალები ავტო-
რებს არ უბრუნდებათ.

ჩვენი მიხმართა: 188888.
თბილისი-მ, რეგანადის
პარსხეჭვა № 42.

ტელეფონები: მთავარი რე-
დაქტორის — 99-55-54,
მთ. რედ. მოადგილის —
93-19-42, 3/8 მდივანს —
93-10-78, მხატვარ-რედაქ-
ტორის — 99-02-38, გან-
ვოფილებითა გაშვების —
93-49-32, რედაქტორ-ლიტ-
მუშაების — 99-02-38, მდი-
ვან-მეგანქანის — 99-76-69.

Сатирико - юмористи-
ческий журнал «НИ-
АНГИ» (на грузинском
языке). Тбилиси, пр.
Руставели № 42.

ფასი 5 მან.

ინდექსი 76137

ასაკი ხელს არ მიწყობს!..

სინის უფროსმა თავისთან იხმო პატიმარი, რო-
მელსაც სასაქელის ვადა დაუმთავრდა.
— თქვენ თავისუფლდებით, — მიმართა უფროსმა, —
იმედი მაქვს, აწი მიინც შეუღლებით წესიერ ცხოვრებას!
— ეპ, ბატონო უფროსო, — ამოიხსრა პატიმარმა, —
იმ ასაკში აღარა ვარ, ექსპერიმენტებს რომ მიემართოს!..

ზღვის სანაპიროზე

სანაპიროზე მეტისმეტად სიმბოლურ კოსტი-
უმში გამოწყობილ ქალიშვილთან პოლიციელი მივიდა:
— რას იტყვის დედათქვენი, ამ კოსტიუმში რომ
განახოთ?
— გაგიუდებია! ეს ხომ მისი კოსტიუმია!..

„ტყე შეუწახე შვილებსა!..“

ნახ. ვ. შორაპისა